Studieordning for finansøkonom

Fællesdel

2015-2017

Erhvervsakademiuddannelse inden for finansområdet -

Academy Profession Degree Programme in Financial Management

Version - 01.09.2015

Godkendt af rektor Carsten Vikkelsøe

Denne studieordning udgør den fælles del af studieordningen for erhvervsakademiuddannelse indenfor finansområdet, BEK 555 af 29/05/2013.

Den engelske betegnelse for uddannelsen er ” Academy Profession Degree Programme in Financial Management”.

Link til bekendtgørelsen: https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=152061

Studieordningen er fælledel for følgende institutioner:

Erhvervsakademi Aarhus
www.eaaa.dk

Erhvervsakademiet Lillebælt
www.eal.dk

Professionshøjskolen University College Nordjylland
www.ucn.dk

Erhvervsakademiet Copenhagen Business
www.cphbusiness.dk

Erhvervsakademi SydVest
www.easv.dk

Erhvervsakademi Sjælland
www.easj.dk

Erhvervsakademi Kolding
www.iba.dk

Erhvervsakademi Dania
www.eadania.dk

Erhvervsakademi Midtvest
www.eamv.dk

Indholdsfortegnelse

1. Uddannelsens kerneområder og ECTS omfang 5

1.1 Kerneområde 1: Erhvervsjura (K1) 5
1.2 Kerneområde 2: Erhvervsøkonomi (K2) 6
1.3 Kerneområde 3: Finansielle virksomheder og markeder (K3) 6
1.4 Kerneområde 4: Kunde- og samarbejdsrelationer (K4) 7
1.5 Kerneområde 5: Statistik og metode (K5) 8
1.6 Kerneområde 6: Samfundsøkonomi (K6) 8
1.7 Kerneområde 7: Kommunikation (K7) 9
1.8 Kerneområde 8: Privatøkonomi (K8) 10

2. Uddannelsens obligatoriske uddannelseselementer inden for uddannelsens kerneområder ... 10

2.1 Obligatorisk uddannelseselement: Finansielle markeder og rådgivning I+II 11
Finansielle markeder og rådgivning I 11
Finansielle markeder og rådgivning II 12
2.2 Obligatorisk uddannelseselement: Finansielle markeder og rådgivning III 13
Finansielle markeder og rådgivning III 13
2.3 Obligatorisk uddannelseselement: Finansiel markedsføring 15
2.4 Obligatorisk uddannelseselement: Erhvervsøkonomi I+II 16
Erhvervsøkonomi I 16
Erhvervsøkonomi II 17
2.5 Obligatorisk uddannelseselement: Erhvervsøkonomi III 17
Erhvervsøkonomi III 18
2.6 Obligatorisk uddannelseselement: Erhvervs- finansjura 19
Erhvervs- og finansjura I 19
Erhvervs- og finansjura II 20
2.7 Obligatorisk uddannelseselement: Samfundsøkonomi I+II 22
Samfundsøkonomi I 22
Samfundsøkonomi II 23
2.8 Obligatorisk uddannelseselement: Salg og rådgivning I 24
2.9 Obligatorisk uddannelseselement: Salg og rådgivning II 25
2.10 Obligatorisk uddannelseselement: Økonomisk metode 27
2.11 Obligatorisk uddannelseselement: Statistik 28

3. Antal prøver i de obligatoriske uddannelseselementer 29
4. Praktik 30
5. Afsluttende eksamensprojekt 31

5.1.1 Forside 32
5.1.2 Indholdsfortegnelse 32
5.1.3 Problemformulering 32
5.1.4 Metode 32
5.1.5 Kort beskrivelse 32
5.1.6 Analyse 32
5.1.7 Løsningsforslag 33
5.1.8 Konklusion 33
5.1.9 Bilag 33
5.1.10 Hvis I er flere der skriver sammen 33

5.1.11 Omfang af det afsluttende eksamensprojekt 34
5.1.12 Formulerings- og staveevne 34
5.1.13 Formål 34
5.1.14 Læringsmål 34
5.1.15 Bedømmelse 35

6. Oversigt over prøverne 36
7. Merit 36
7.1 Forhåndsmerit 36
7.2 Meritaftaler 36
7.2.1 Fra Finansøkonom til Finansbachelor ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
7.2.2 Fra Finansbachelor til Finansøkonom ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**

8. Dispensation 37
9. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser 37

1. Uddannelsens kerneområder og ECTS omfang

Uddannelsen indeholder følgende kerneområder

1. Erhvervsjura (10 ECTS)
2. Erhvervsøkonomi (15 ECTS)
3. Finansielle virksomheder og markeder (20 ECTS)
4. Kunde- og samarbejdsrelationer (5 ECTS)
5. Statistik og Metode (10 ECTS)
6. Samfundsøkonomi (10 ECTS)
7. Kommunikation (5 ECTS)
8. Privatøkonomi (5 ECTS)

I alt 80 ECTS

1.1 Kerneområde 1: Erhvervsjura (K1)

Vægt: 10 ECTS

Indhold
Kerneområdet "erhvervsjura" skal bidrage til, at den studerende får viden om juridisk metode og relevante retsreglers anvendelse i den finansielle sektor og andre områder, hvor økonomisk rådgivning er relevant. Den studerende skal kunne identificere et juridisk problem i en salgs- og rådgivningssituation, således at juridiske konflikter kan minimeres i det praktiske kundesamarbejde.

Kerneområdets tidsmæssige placering på studiet:

- Erhvervs-og Finansjura I (5 ECTS) 1. semester
- Erhvervs-og Finansjura II (5 ECTS) 2. semester

Viden
Den studerende har:

- retssystemet, retskilder, tilsyn og lovgivning inden for den finansielle sektor

Færdigheder
Den studerende kan:

- anvende reglerne om aftaler, fuldmagter, erstatningsret, køb og salg af fast ejendom, tinglysning, fordringers ophør og overdragelse

Kompetencer
Den studerende kan:

- håndtere de finansielle produkter i en tværfaglig sammenhæng med behovsafdækning og juridisk regulering af produkterne og sikkerhedsstillelse

1.2 Kerneområde 2: Erhvervsøkonomi (K2)

Vægt: 15 ECTS

Indhold

Dette kerneområde skal bidrage til, at den studerende får om finanssektorens erhvervsøkonomiske praksis - anvendt teori og metoder og således bibringe den studerende viden om relevante, teoretiske modeller, så den studerende kan beskrive, analysere og vurdere erhvervsøkonomiske problemstillinger.

Kerneområdets tidsmæssige placering på studiet:

- Erhvervsøkonomi I (5 ECTS) 1. semester
- Erhvervsøkonomi II (5 ECTS) 2. semester
- Erhvervsøkonomi III (5 ECTS) 3. semester

Viden

Den studerende har:

- hovedstrukturen i regnskabet for finansielle virksomheder,
- indhold og sammenhænge i årsrapporter med dertil hørende budgetter og

Færdigheder

Den studerende kan:

- anvende driftsøkonomisk teori, metode og modeller
- anvende og vurdere regnskabsanalyser og regnskaber aflagt af virksomheder

Kompetencer

Den studerende kan:

- deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang

1.3 Kerneområde 3: Finansielle virksomheder og markeder (K3)

Vægt: 20 ECTS

Indhold

Dette kerneområde skal bidrage til, at den studerende får udviklingsbaseret viden om finanssektorens opbygning og produkter samt rådgivning og markedsføring

Kerneområdets tidsmæssige placering på studiet:

- Finansielle markeder og rådgivning I (10 ECTS) 1. semester
- Finansielle markeder og rådgivning III (5 ECTS) 3. semester
- Finansiel markedsføring (5 ECTS) 3. semester

Viden

Den studerende har:

- de væsentligste typer af udbydere af finansielle ydelser samt finansielle produkter, og hvilke behov de dækker hos forskellige kundetyper

Færdigheder

Den studerende kan:

- forretningsmuligheder og lønsomhedsbetragtninger i en finansiel virksomhed
- anvende metoder til at identificere forhold af intern såvel som ekstern karakter (efterspørgsels-, konkurrence- og makroforhold), der øver indflydelse på erhvervsvirksomheder og finansielle virksomheder og

Kompetencer

Den studerende kan:

- håndtere praktiske problemstillinger og selvstændigt opstille løsningsmuligheder over for den finansielle virksomheds kunder
- håndtere de finansielle produkter i en tværfaglig sammenhæng med behovsafdækning og juridisk regulering af produkterne og sikkerhedsstillelse,
- deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang
- tilegne sig ny viden, færdigheder og kompetencer inden for den finansielle sektor i en struktureret sammenhæng

1.4 Kerneområde 4: Kunde- og samarbejdsrelationer (K4)

Vægt: 5 ECTS

Indhold

Kerneområdet skal bidrage til, at den studerende får viden om det at kunne kommunikere person- og situationsbestemt både i den finansielle sektor og i forhold til konkrete kundegrupper. Den studerende skal derudover kunne gennemføre en professionel præsentation overfor en konkret målgruppe, samt kunne anvende centrale teorier og værktøjer til at gennemføre en salgsindsats overfor hhv. privat som erhvervskunder.

Kerneområdets tidsmæssige placering på studiet:

- Salg og rådgivning II (2,5 ECTS) 2. semester
- Salg og rådgivning III (2,5 ECTS) 3. semester

Viden

Den studerende har:

- teori og metode i forbindelse med opbygningen af kunderelationer og relationsmarkedsføring

Færdigheder

Den studerende kan:

- vurdere privatkunders finansielle behov, risici og muligheder og foretage økonomisk og juridisk ansvarlig rådgivning af disse

Kompetencer

Den studerende kan:

- håndtere målrettede rådgivningsmøder, simple salgsforhandlinger og andre finansielle aktiviteter med såvel privat- som erhvervskunder

1.5 Kerneområde 5: Statistik og metode (K5)

Vægt: 10 ECTS

Indhold

Dette kerneområde skal medvirke til, at den studerende opnår viden om metode og forståelse for sammenhængen mellem viden, metode og resultat. Endvidere skal kerneområdet bidrage til, at den studerende kan anvende kvalitative og kvantitative metoder ved projektdesign, dataudvælgelse og rapportering samt kan gennemføre en statistisk analyse af finansielle og økonomiske problemstillinger

Kerneområdets tidsmæssige placering på studiet:

- Økonomisk metode (5 ECTS) 1. semester
- Statistik (5 ECTS) 2. semester

Viden

Den studerende har:

- viden om studieteknik
- viden om metode som redskab til besvarelse af en problemstilling eller udarbejdelse af en undersøgelse
- udviklingsbaseret viden om anvendelse af statistisk teori og metoder i forbindelse med deskriptiv statistik, estimation og hypotesetests

Færdigheder

Den studerende kan:

- læse faglitteratur og anvende søgemaskiner, opslagsbøger og databaser
- indsamle og bearbejde primære og sekundære data ved hjælp af statistisk metode
- vurdere reliabilitets- og validitetsaspekter i forbindelse med videnskabelige undersøgelser og statistisk bearbejdning af indsamlede data
- udføre punkt- og intervalestimation samt hypotesetests og vurdere og formidle resultaterne

Kompetencer

Den studerende kan:

- håndtere praktiske problemstillinger og selvstændigt opstille løsningsmuligheder over for den finansielle virksomheds kunder
- selvstændigt anvende statistiske metoder i forbindelse med stikprøveudtagning og analysere stikprøveinformation

1.6 Kerneområde 6: Samfundsøkonomi (K6)

Vægt: 10 ECTS

Indhold

Dette kerneområde skal medvirke til, at den studerende opnår viden om metode og forståelse for relevante, teoretiske modeller, så den studerende kan beskrive, analysere og vurdere samfundsøkonomiske problemstillinger.

Kerneområdets tidsmæssige placering på studiet:

- Samfundsøkonomi I (5 ECTS) 1. semester
- Samfundsøkonomi II (5 ECTS) 2. semester

Viden

Den studerende har:

- Viden om nationale og internationale økonomiske sammenhænge, herunder pris- og løndannelse samt markedsformer

Færdigheder

Den studerende kan:

- anvende teoretiske modeller til analyse af indkomstdannelse, rentedannelse, kursdannelse samt inflation og beskæftigelse

Kompetencer

Den studerende kan:

- deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang

1.7 Kerneområde 7: Kommunikation (K7)

Vægt: 5 ECTS

Indhold

Kernerådet skal bidrage til, at den studerende opnår viden om det personlige salgs betydninger overfor privat- og erhvervskunder. I forlængelse heraf skal den studerende kunne gennemføre salgets forskellige faser over for en privat- eller erhvervskunde og tilrettelægge en relevant og begrundet salgs og forhandlingsstrategi overfor kunden.

Kerneområdets tidsmæssige placering på studiet:

- Salg og Rådgivning I (2,5 ECTS) 2. semester
- Salg og Rådgivning II (2,5 ECTS) 3. semester

Viden

Den studerende har:

- viden om teori og metode indenfor kommunikation, præsentationsteknik og rådgivende salg

Færdigheder

Den studerende kan:

- mestre mundtlig kommunikation med interne og eksterne interessenter herunder at gennemføre en præsentation overfor en specifik målgruppe
- vælge, vurdere og begrunde kommunikationsløsninger

Kompetencer

Den studerende kan:

- håndtere målrettede rådgivningsmøder, simple salgsforhandlinger og andre finansielle aktiviteter med såvel privat- som erhvervskunder

1.8 Kerneområde 8: Privatøkonomi (K8)

- Finansielle markeder og rådgivning II (5 ECTS) 2. semester

Viden

Den studerende har:

- viden om finansielle ydelser samt finansielle produkter, samt hvilke behov de dækker hos forskellige privatøkonomiske kundetyper

Færdigheder

Den studerende kan:

- foretage analyser af kunden privatøkonomi samt mestre reglerne om "God skik" og etisk korrekt ageren i rådgivningssituationer i forskellige finansielle sammenhænge

Kompetencer

Den studerende kan:

- håndtere praktiske problemstillinger og selvstændigt opstille løsningsmuligheder over for den finansielle virksomheds kunder
- håndtere de finansielle produkter i en tværfaglig sammenhæng med behovsafdækning og juridisk regulering af produkterne og sikkerhedsstillelse,
- deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang

2. Uddannelsens obligatoriske uddannelseselementer inden for uddannelsens kerneområder

Uddannelsens obligatoriske uddannelseselementer er

1. Finansielle markeder og rådgivning I+II (15 ECTS)
2. Finansielle markeder og rådgivning III (5 ECTS)
3. Finansiel markedsføring (5 ECTS)
4. Erhvervsøkonomi I+II (10 ECTS)
5. Erhvervsøkonomi III (5 ECTS)
6. Samfundsøkonomi I+II (10 ECTS)
7. Erhvervs- og finansjura I+II (10 ECTS)
8. Salg og rådgivning II (5 ECTS)
9. Salg og rådgivning III (5 ECTS)
10. Økonomiske Metode (5 ECTS)
11. Statistik (5 ECTS)

I alt 80 ECTS

De 11 obligatoriske uddannelseselementer afsluttes alle med en prøve.

2.1 Obligatorisk uddannelseselement: Finansielle markeder og rådgivning I+II

Indhold

- Viden om den finansielle sektors opbygning og dens aktører.
- Have teoretisk og praktisk viden om hvilke behov de finansielle produkter og ydelser inden for de finansielle brancher dækker hos de forskellige kundetyper.
- Ud fra relevante modeller kunne udarbejde, beskrive, analysere og vurdere kreditvurderinger af både privatkunder.
- Kunne anvende og kombinere de finansielle virksomheders ydelser og produkter til at opfylde kundens behov.
- Selvstændigt kunne matche kundens behov med finansielle produkter i forhold til kundens kompetencer og risikovillighed, risikovurdering, generel kreditvurdering og samfundsmæssige forholds påvirkninger af branchen og kunder.

ECTS omfang

- 10 ECTS fra kerneområdet Finansielle virksomheder og markeder samt 5 ECTS fra kerneområdet privatøkonomi

Finansielle markeder og rådgivning I

Indhold

- Den studerende skal have teoretisk og praktisk viden om den finansielle sektors opbygning herunder den finansielle sektors aktører samt de finansielle produkter, der udbydes inden for de forskellige finansielle sektorer.
- Den studerende skal have teoretisk og praktisk viden om, hvilken rolle finansielle virksomheder indenfor ejendomsadministration, ejendomshandel, forsikring, pension, pengeinstitut samt realkreditinstitut har i samfundet.
- Den studerende kan sammenligne, kombinere og foretage grundlæggende vurdering af de forskellige finansielle produkter og ydelser.

Læringsmål

Viden

Den studerende har

- Forståelse for centrale serviceydelser inden for ejendomsadministration, ejendomshandel, forsikring, pension, pengeinstitut og realkredit samt reguleringen af disse brancher.
- Forståelse for og kan reflektere over samspillet mellem ovenstående brancher og det omkringliggende samfund.
- Forståelse for og kan reflektere over, hvilke behov de finansielle produkter inden for ovennævnte finansielle brancher dækker hos forskellige kundetyper.
- Udviklingsbaseret viden om, hvordan den politiske og økonomiske udvikling i ind- og udland påvirker den finansielle sektor, og hvilke konsekvenser det har for sektorens fremtidige aktiviteter.

Færdigheder

Den studerende kan

- Anvende og formidle forskellige produkter og ydelser, således at den studerende kan rådgive kunderne i valget af disse produkter og ydelser.
- Anvende love og regler, der knytter sig til forskellige finansielle produkter og ydelser, i vejledning af kunderne.

- På baggrund af relevante økonomiske forhold, at kunne foretage og vurdere en risikovurdering af finansielle produkter og ydelser i relation til specifikke kunder
- Vurdere et finansielt produkt/en finansiel ydelse med henblik på at gennemføre kreditvurdering og rådgivning af en kunde i forhold til en risikovurdering.
- Rådgive kunder inden for ejendomsadministration, ejendomshandel, forsikring, pension, pengeinstitut, realkredit og økonomisk rådgivning.

Kompetencer
Den studerende kan
- Selvstændigt indgå i tværfagligt samarbejde omkring at vurdere og formidle brancheøkonomiske forhold i bred forstand.
- Udvikle egen viden og færdigheder i relation til praksis indenfor de forskellige finansielle produkter og ydelser.

Finansielle markeder og rådgivning II

Indhold

- Den studerende kan anvende finansiel rådgivning af den typiske privatkunde, i alle livsforløbets faser, på en forsvarlig måde i forhold til rådgivningsregler og etik.
- I den forbindelse skal den studerende selvstændigt planlægge og gennemføre målrettede privatkundemøder

Læringsmål

Viden
Den studerende har
- Viden om væsentlige investeringstyper, herunder aktier, obligationer, afledte produkter og investeringsforeninger.
- Udviklingsbaseret viden om indkomstformer, indkomstanvendelser og finansieringsbehov i alle livsforløbets faser.
- Forståelse for og kan reflektere over de mest almindelige sociale ydelser, herunder overførselsindkomster.
- Forståelse for og kan reflektere over de skatteregler, som gælder for den typiske privatkunde.
- Forståelse for og kan reflektere over de basale familie- og arveretslige regler.
- Forståelse for og kan reflektere over begunstigelse i forbindelse med livsforsikringer og pensionsordninger.

Færdigheder
Den studerende kan
- Anvende og vurdere skatteberegning og budgetlægning.
- Anvende og vurdere en typisk privatkundes risikoprofil.
- Udarbejde og vurdere opsparings-, finansierings- og investeringsforslag, herunder køb og salg af fast ejendom inkl. sommerhuse og andelsboliger, såvel som udarbejde forslag til porteføljesammensætning af aktier, obligationer mv. ud fra en kundes kompetence- og risikoprofil vurdere forsikringsbehov.
- Vurdere en typisk privatkundes pensionsopsparingsbehov under hensyn til kundens øvrige formueforhold.
- Anvende forbrugerbeskyttende lovgivning i forbindelse med den typiske privatkunde.

- Bidrage til og indgå i udvikling af innovative løsninger på nye såvel som eksisterende behov, såfremt eksisterende løsninger ikke i tilstrækkelig grad dækker kundernes behov.

Kompetencer
Den studerende kan
- Håndtere komplekse kreditvurderinger af typiske privatkunder, herunder sikkerhedsstillelse.
- Udvikle egen viden og færdigheder i relation til vurdering af privatkunders finansielle behov, risici og muligheder.
- Foretage økonomisk ansvarlig rådgivning af privatkunder med udgangspunkt i alle livsforløbets faser, herunder vurdering af investering og pension
- "Rådgive om bolighandelens forskellige faser med særligt fokus på huseftersynsordning, fortrydelsesret og energimærkning".

Bedømmelse

Det obligatoriske uddannelseselement "Finansielle markeder og rådgivning I+II" afsluttes med en prøve sammen med "Salg og rådgivning I".

Læringsmål for prøven er identisk med de samlede læringsmål for de to nævnte obligatoriske uddannelseselementer. Der gives én karakter.

Prøven bedømmes efter 7-trinskalaen og har et omfang af 20 ECTS.

For prøveform og prøvens tilrettelæggelse mv. henvises til den institutionelle del af studieordningen.

2.2 Obligatorisk uddannelseselement: Finansielle markeder og rådgivning III

Indhold

- Viden om den finansielle sektors opbygning og dens aktører.
- Have teoretisk og praktisk viden om hvilke behov de finansielle produkter og ydelser inden for de finansielle brancher dækker hos de forskellige kundetyper.
- Ud fra relevante modeller kunne udarbejde, beskrive, analysere og vurdere kreditvurderinger af både erhvervskunder.
- Kunne anvende og kombinere de finansielle virksomheders ydelser og produkter til at opfylde kundens behov.
- Selvstændigt kunne matche kundens behov med finansielle produkter i forhold til kundens kompetencer og risikovillighed, risikovurdering, generel kreditvurdering og samfundsmæssige forholds påvirkninger af branchen og kunder.

ECTS omfang

- 5 ECTS fra kerneområdet Finansielle virksomheder og markeder

Finansielle markeder og rådgivning III

Indhold

- Den studerende har viden om, hvordan de skal rådgive og kreditvurdere erhvervsvirksomheder i forbindelse med finansieringsanmodning og investeringsforslag med udgangspunkt i en situationsanalyse.
- Den studerende skal være fagligt bredt funderet og skal kunne forstå analyser omkring den finansielle virksomheds forretningsmuligheder i forhold til dens strategi og interne organisations udvikling.

Læringsmål

Viden
Den studerende har
- Forståelse for og kan reflektere over forretningsmuligheder og lønsomhedsbetragtninger i forhold til den enkelte kunde og branche.
- Viden om produkter til drifts- og anlægsfinansiering (factoring, leasing, realkredit, remburs, eksportfinansiering m.v.)
- Forståelse for afdækning af virksomheders risici ved brugen af styrkeprofil.
- Viden om gældspleje (rente og valuta swaps), komplekse investeringsprodukter og risikoafdækningsprodukter.
- Viden om hovedstrukturen i regnskaber for finansielle virksomheder samt regnskabs- og kapitaldækningsregler for pengeinstitutter (resultatopgørelse og balance).
- Forståelse for og kan reflektere over lønsomhedsbetragtninger i finansielle virksomheder.

Færdigheder
Den studerende kan
- Udarbejde, anvende og formidle kreditvurderinger, kreditværdighedsundersøgelser og risk-management-analyser ud fra markedsmæssige og økonomiske forhold.
- Identificere og vurdere den mest optimale sikkerhedsstillelse.
- Bredt fagligt funder, foretage, anvende og formidle analyser omkring den finansielle virksomheds forretningsmuligheder i forhold til dens strategi.

Kompetencer
Den studerende kan
- Indgå i et fagligt og tværfagligt samarbejde omkring kreditvurderinger og rådgivning af erhvervskunder på baggrund af strategisk analyse.
- Udvikle egen viden og færdigheder i relation til praksis inden for at kunne vurdere de samfundsmæssige forholds påvirkning af branchen.
- Selvstændigt i stand til at rådgive og kreditvurdere erhvervsvirksomheder i forbindelse med finansieringsanmodning og investeringsforslag med udgangspunkt i en situationsanalyse.

Bedømmelse
Det obligatoriske uddannelseselement ”Finansielle markeder og rådgivning III” afsluttes med en prøve sammen med med obligatorisk uddannelseselement ”Salg og rådgivning II ”, ”Erhvervsøkonomi III” samt ”Finansiel markedsføring”.

Læringsmål for prøven er identisk med de samlede læringsmål for de fire nævnte obligatoriske uddannelseselementer. Der gives én karakter.

Prøven bedømmes efter 7-trinskalaen og har et omfang af 20 ECTS.

For prøveform og prøvens tilrettelæggelse mv. henvises til den institutionelle del af studieordningen.

2.3 Obligatorisk uddannelseselement: Finansiel markedsføring

Indhold

Den studerende skal have forretningsforståelse i form af viden og færdigheder inden for markedsføring til udarbejdelse af en strategisk situationsanalyse såvel for erhvervskunder som den finansielle virksomhed.

Den studerende skal på baggrund af situationsanalysen kunne vurdere mål og strategier, herunder segmentering og målgruppevalg samt parameteranvendelsen i relation til den samlede forretningsplan, og herved dokumentere en helhedsorienteret forretningsforståelse. Ved parameteranvendelsen forstås analytisk indsigt ved at kunne sammenholde nuværende parameteranvendelse med en given strategi.

ECTS-omfang

- 5 ECTS fra kerneområdet Finansielle virksomheder og markeder

Læringsmål

Viden

Den studerende har viden om

- anvendt teori og metoder med hensyn til, hvordan man identificerer og analyserer relevante interne og eksterne forhold, der har indflydelse på virksomheden.
- forståelse af, hvordan man identificerer og udnytter virksomhedens kompetencer i forbindelse med innovation og forretningsudvikling med henblik på styrkelse af dens konkurrenceevne.

Færdigheder

Den studerende kan

- vurdere tilgængelige primære og sekundære data ud fra deres anvendelighed med en kildekritisk tilgang.
- analysere en virksomheds strategiske situation:
  Interne forhold: Kompetencer, mål og strategier
  Eksterne forhold: Efterspørgselsforhold, konkurrenceforhold og makroforhold.
- fastlægge mål og strategier for segmentering og positionering, samt vurdere alternative handlingsparameterstrategier ud fra disse.

Kompetencer

Den studerende kan

- udarbejde en strategisk situationsanalyse med stærke og svage sider, muligheder og trusler, og på baggrund af denne kunne vurdere de strategiske muligheder for en virksomhed.
- deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde der bygger på en helhedsorienteret forretningsforståelse.

Bedømmelse

Det obligatoriske uddannelseselement ”Finansiel markedsføring” afsluttes med en prøve sammen med ”Salg og rådgivning II ”, ”Erhvervsøkonomi III” samt ”Finansielle markeder og rådgivning III”.
Læringsmål for prøven er identisk med de samlede læringsmål for de tre nævnte obligatoriske uddannelseselementer. Der gives én karakter.

Prøven bedømmes efter 7-trinskalaen og har et omfang af 20 ECTS.

For prøveform og prøvens tilrettelæggelse mv. henvises til den institutionelle del af studieordningen.

2.4 Obligatorisk uddannelseselement: Erhvervsøkonomi I+II

Indhold

- Den studerende tilegner sig viden om erhvervsøkonomiens teori og metoder ud fra praksis, og kan forstå og anvende erhvervsøkonomiske modeller og værktøjer.
- Den studerende opnår en helhedsopfattelse af de erhvervsøkonomiske beslutningsprocesser og baggrunden herfor. Den studerende skal derved på kvalificeret vis kunne deltage i disse processer i finansielle virksomheder og i andre virksomheders økonomifunktion.
- Den studerende kan deltage i vurdering af virksomheders investeringsbehov. I den forbindelse kan den studerende foretage beregninger med henblik på valg blandt alternative investeringsforslag.
- Den studerende kan deltage i vurdering af virksomheders kreditvurdering og finansieringsbehov. Den studerende kan vurdere alternative finansieringsformer og på grundlag heraf foretage et valg blandt flere finansieringsmuligheder.
- Den studerende kan planlægge virksomhedens parameterindsats med henblik på optimering. Endvidere kan den studerende udarbejde, analysere og vurdere budgetter.
- Den studerende tilegner sig en videregående indsigt i virksomhedens økonomiske informationssystemer og deres sammenhæng med årsregnskabet. Endvidere kan den studerende analysere og vurdere virksomheder på basis af økonomiske informationer, herunder årsregnskabet.

ECTS omfang

- 10 ECTS fra kerneområdet Erhvervsøkonomi

Erhvervsøkonomi I

Læringsmål

Viden

Den studerende har

- Viden om investeringskalkuler, hvori der indgår inflation.
- Forståelse for forskellige finansieringsformer, herunder leasing og udlandslån ud fra deres karakteristika, f.eks. effektiv rente, løbetid, sikkerhedsstillelse, fleksibilitet, likviditet, renterisiko og konvertering.

Færdigheder

Den studerende kan

- Anvende almindelig rentesregning.
- Anvende forskellige metoder til beregning af en investerings rentabilitet.
- Foretage beregninger til at vurdere og vælge blandt flere investeringsforslag.
- Foretage beregninger til at vurdere og vælge mellem alternative investeringsforslag før og efter skat.
- Foretage beregninger til at vurdere et investeringsforslags følsomhed for ændringer i budgetforudsætninger.
- Foretage beregninger til at vurdere effektiv rente (ÅOP) før og efter skat for forskellige lånetyper (annuitetslån, stående lån og serielån) og kreditter (kassekredit og leverandørkredit).
- Vurdere hvilke kriterier virksomheder bør benytte i deres valg blandt forskellige finansieringskilder og former.

Kompetencer

Den studerende kan

- Rådgive om investeringsforslag og finansieringssammensætning.

Erhvervsøkonomi II

Læringsmål
Viden
Den studerende har
- Viden om værdikæden og dens relation til konkrete omkostningsposter.
- Viden om sammenhænge mellem indsats af produktionsfaktorer og produktion af varer og ydelser.
- Forståelse af afsætningsbegrebet herunder handlingsparameterindsats.
- Forståelse af forskellige omkostningstyper og deres afhængighed af faktorindsats og kapacitetsudnyttelse.
- Viden om optimering ved flervareproduktion med en knap faktor.

Færdigheder
Den studerende kan
- Foretage beregninger til at vurdere virksomhedens afsætnings- og omkostningsfunktioner.
- Foretage beregninger til at vurdere elasticiteter, herunder beregning af priselasticitet og krydspriselasticitet.
- Foretage aktivitetsoptimering af en vare på et marked ved fuldkommen konkurrence, monopolistisk konkurrence og oligopol under hensyntagen til kapacitetsforhold.
- Foretage aktivitetsoptimering af en vare med afsætning på flere markeder (prisdifferentiering ved et monopolistisk marked og et marked med fuldkommen konkurrence).
- Foretage beregninger til at vurdere lønsomhed ud fra bidragskalkulation, fordelingskalkulation og Activity Based Costing.

Kompetencer
Den studerende kan
- Vurdere virksomhedens driftsøkonomiske forhold på såvel omkostnings- som afsætningssiden.
- Udarbejde løsningsforslag til virksomhedens afsætnings- og omkostningsmæssige forhold samt løse simple driftsøkonomiske problemstillinger.

Det obligatoriske uddannelseselement "Erhvervsøkonomi I+II" afsluttes med en prøve.

Bedømmelse
Det obligatoriske uddannelseselement "Erhvervsøkonomi I+II" afsluttes med en prøve sammen med "Erhvervs- og finansjura I+II ", "Samfundsøkonomi I+II" samt "Statistik".

Læringsmål for prøven er identisk med de samlede læringsmål for det nævnte obligatoriske uddannelseselement. Der gives én karakter.

Prøven bedømmes efter 7-trinskalaen og har et omfang af 35 ECTS.

For prøveform og prøvens tilrettelæggelse mv. henvises til den institutionelle del af studieordningen.

2.5 Obligatorisk uddannelseselement: Erhvervsøkonomi III

Indhold

- Den studerende tilegner sig viden om erhvervsøkonomiens teori og metoder ud fra praksis, og kan forstå og anvende erhvervsøkonomiske modeller og værktøjer.
- Den studerende opnår en helhedsopfattelse af de erhvervsøkonomiske beslutningsprocesser og baggrunden herfor. Den studerende skal derved på kvalificeret vis kunne deltage i disse processer i finansielle virksomheder og i andre virksomheders økonomifunktion.
- Den studerende kan deltage i vurdering af virksomheders investeringsbehov. I den forbindelse kan den studerende foretage beregninger med henblik på valg blandt alternative investeringsforslag.
- Den studerende kan deltage i vurdering af virksomheders kreditvurdering og finansieringsbehov. Den studerende kan vurdere alternative finansieringsformer og på grundlag heraf foretage et valg blandt flere finansieringsmuligheder.
- Den studerende kan planlægge virksomhedens parameterindsats med henblik på optimering. Endvidere kan den studerende udarbejde, analysere og vurdere budgetter.
- Den studerende tilegner sig en videregående indsigt i virksomhedens økonomiske informationssystemer og deres sammenhæng med årsregnskabet. Endvidere kan den studerende analysere og vurdere virksomheder på basis af økonomiske informationer, herunder årsregnskabet.

ECTS omfang

- 5 ECTS fra kerneområdet Erhvervsøkonomi

Erhvervsøkonomi III

Læringsmål
Viden
Den studerende har

- Forståelse for bogføring og sammenhængen med årsregnskabet.
- Forståelse for indhold og sammenhænge i årsregnskabet, herunder pengestrømsopgørelser.
- Viden om budgetkontrol.
- Viden om Corporate Governance.

Færdigheder
Den studerende kan

- Anvende Dupont-modellen til at udarbejde og vurdere en regnskabsanalyse, der kan belyse virksomhedens økonomiske situation og forventede udvikling.
- Foretage beregninger til vurdering af virksomhedens likviditet.
- Foretage beregninger til vurdering af balancestruktur herunder gearing og løftestangseffekten.
- Opstille og vurdere resultat-, likviditets- og balancebudgetter og vurdere hvilke virkninger forskellige ændringer i budgetforudsætningerne kan have (budgetsimulering).
- Foretage en risikovurdering af en erhvervskunde ud fra økonomiske forhold.

Kompetencer
Den studerende kan

- selvstændigt foretage den økonomiske del af en samlet risikovurdering og finansieringsanmodning (kreditvurdering) ud fra en virksomheds årsrapport og budgetter.

- Det obligatoriske uddannelseselement ”Kommunikation og præsentationsteknik” skal medvirke til, at den studerende kan kommunikere både person- og situationsbestemt ved anvendelse af relevante kommunikationsmetoder i relation til interne og eksterne interessenter.

Uddannelseselementet skal endvidere medvirke til, at den studerende kan planlægge og gennemføre en velstruktureret præsentation med personlig gennemslagskraft over for en konkret defineret målgruppe.

Bedømmelse

Det obligatoriske uddannelseselement " Erhvervsøkonomi III" afsluttes med en prøve sammen med "Finansiel markedsføring", "Finansielle markeder og rådgivning III" samt obligatorisk uddannelseselement "Salg og rådgivning II".

Læringsmål for prøven er identisk med de samlede læringsmål for de fire nævnte obligatoriske uddannelseselementer. Der gives én karakter.

Prøven bedømmes efter 7-trinskalaen og har et omfang af 15 ECTS.

For prøveform og prøvens tilrettelæggelse mv. henvises til den institutionelle del af studieordningen.

2.6 Obligatorisk uddannelseselement: Erhvervsjura

Indhold

- Den studerende have praktisk viden om anvendt juridisk metode og relevante retsreglers anvendelse i den finansielle sektor i relation til finansiel rådgivning af kunder. Den studerende skal kunne identificere relevante juridiske problemstillinger og på baggrund af juridisk metode, argumentere for problemets løsning eller forebyggelse. Den studerende kan i relevante situationer vurdere, om yderligere professionel bistand bør inddrages.
- Den studerende har, med udgangspunkt i sin viden om anvendt juridisk metode, forståelse for og kan håndtere juridiske emner af særlig praktisk relevans for den finansielle sektor, i relation til kunderådgivning og sektorens behov for sikkerhedsstillelse, og kan vurdere om relevant lovgivning og etik i forbindelse hermed er overholdt.

ECTS-omfang

- 10 ECTS fra kerneområdet Erhvervs- og finansjura

Erhvervs – og finansjura I

Indhold

- Den studerende skal have viden om praktisk anvendt juridisk metode og relevante retsreglers anvendelse i den finansielle sektor med fokus på kunderådgivning.
- Den studerende skal have færdighed i selvstændigt at kunne varetage finansiel kunderådgivning juridisk og etisk forsvarligt og selvstændigt, at kunne identificere relevante juridiske problemstillinger og argumentere for problemets løsning på baggrund af juridisk metode – også i samspil med andre finansielle fagområder.
- Den studerende skal have kompetence i at kunne anvende de juridiske færdigheder forebyggende således, at konflikter kan undgås eller minimeres og yderligere professionel bistand inddrages.

Semestrets hovedområder

- Retssystemets opbygning
- Retskilder og juridisk metode
- Aftaleret
- Erstatningsret

- Grundlæggende forsikringsret
- Kreditaftaler
- Grundlæggende regler om køb
- Køb og salg af fast ejendom (bolig)

Læringsmål

Viden
Den studerende har
- Forståelse for retssystemets opbygning og funktion, terminologi, retskilder og fortolkning.
- Forståelse for national overordnet lovgivning om regulering af de finansielle virksomheder, deres ydelser og kunder, herunder tilsyn og klagemuligheder.
- Udviklingsbaseret viden om anvendt teori og metode om grundlæggende forsikringsret.
- Viden om grundlæggende regler om køb med henblik på at lette forståelsen for andre juridiske områder (aftalers indgåelse og opfyldelse - mangler ved fast ejendom - indsigelser ved fordringers overdragelse - forskellen på erstatning i og uden for kontrakt).

Færdigheder
Den studerende kan
- Anvende juridisk metode konfliktløsende og konfliktforebyggende.
- Anvende centrale aftaleregler om aftalers indgåelse og fuldmagter, med udgangspunkt i den finansielle sektor.
- Anvende og vurdere de grundlæggende erstatningsbetingelser ved erstatning udenfor kontrakt, for derigennem at kunne vurdere reglerne for rådgivnings- og professionsansvar indenfor den finansielle sektor (God skik bekendtgørelsen og LOFE § 24) samt reglerne om principalansvar.
- Anvende og formidle juridiske regler og praksis for forbrugeraftalers indgåelse og ugyldighed i relation til forskellige finanselle aftaler, herunder den erhvervsdrivendes markedsføringsbegrænsninger og oplysningspligt samt forbrugerens fortrydelsesret.
- Vurdere, vælge og formidle reglerne om rettigheder og pligter i forbindelse med kreditaftaler, herunder ejendomsforbehold.
- At anvende og formidle centrale regler og praksis for køb og salg af fast ejendom med fokus på forbrugerbeskyttelse.

Kompetencer
Den studerende kan:
- I en struktureret sammenhæng, udvikle ny egen juridisk viden, færdigheder, og kompetencer, i relation til opgaver af særlig praktisk relevans for den finansielle sektor.
- Deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang med henblik på, at formidle forskellige juridiske løsninger på simple finansielle privatøkonomiske eller erhvervsøkonomiske situationer.

Erhvervs – og finansjura II

Indhold
- Den studerende har forståelse for fordringers betydning for den finansielle sektor.
- Den studerende har færdighed i at afdække den finansielle sektors behov for og gennemførelsen af en given sikkerhedsstillelse.
- Den studerende har kompetence i, at rådgive såvel private som erhvervskunder i forhold til sikkerhedsstillelse på et lovligt og etisk forsvarligt grundlag (god skik).

Semestrets hovedområder

- Grundlæggende selskabsret
- Sikkerhedsstillelse
- Fordringer
- Tinglysning
- Kreditorforfølgning

Læringsmål

Viden

Den studerende har

- Udviklingsbaseret viden om anvendt teori og metoder indenfor regler og praksis for individuel kreditorforfølgning og gældssanering.
- Forståelse for grundlæggende selskabsret og hæftelsesformer samt betydningen af reglerne om tegningsret.
- Forståelse for kaution i både private og erhvervsforhold.

Færdigheder

Den studerende kan

- Anvende reglerne om fordringers ophør, herunder hæftelse for betalingstjenester (dan- og kreditkort).
- Anvende og vurdere relevante regler om fordringers overdragelse på relevante praksisnære problemstillinger (primært pantebreve og simple fordringer).
- Anvende, vurdere og formidle reglerne om kreditsikring og finansiel sikkerhedsstillelse i sammenhæng med andre juridiske emner, og i en praktisk sammenhæng med risiko- og kreditvurdering af private og erhvervskunder.
- Vurdere, om en konkret planlægning, organisering og realisering af opgaver i forbindelse med rådgivning i den finansielle sektor, er baseret på et lovlig og etisk forsvarligt grundlag.
- Anvende centrale regler om tinglysning, af relevans for den finansielle sektor.
- Anvende relevante regler om konkurs, rekonstruktion og individualforfølgning samt vurdere deres betydning for den finansielle sektors risiko- og kreditvurdering.

Kompetencer

Den studerende kan

- Håndtere udviklingsorienterede lovgivningsmæssige tiltag eller ændringer indenfor den finansielle sektor.
- I en struktureret sammenhæng og på baggrund af relevante økonomiske/statistiske og juridiske forhold at foretage en risikovurdering af finansielle produkter.
- Deltage fagligt og tværfagligt i projekter med henblik på at vurdere, om relevant lovgivning og etik er overholdt.
- Selvstændigt vurdere, om der kræves udvidet fagkyndig assistance.

Det obligatoriske uddannelseselement ”Erhvervsjura I+II” afsluttes med en prøve.

Bedømmelse

Det obligatoriske uddannelseselement ”Erhvervs- og finansjura I+II ” afsluttes med en prøve sammen med ”Erhvervsøkonomi I+II”,”Samfundsøkonomi I+II” samt ”Statistik”.

Læringsmål for prøven er identisk med de samlede læringsmål for det nævnte obligatoriske uddannelseselement. Der gives én karakter.

Prøven bedømmes efter 7-trinskalaen og har et omfang af 35 ECTS.

For prøveform og prøvens tilrettelæggelse mv. henvises til den institutionelle del af studieordningen.

2.7 Obligatorisk uddannelseselement: Samfundsøkonomi I+II

Indhold

- den studerende skal have viden om samfundsøkonomiske, politiske, demografiske og miljømæssige forhold på mikro- og makroøkonomisk niveau.
- den studerende skal endvidere ud fra teoretiske modeller kunne analysere og vurdere konsekvenserne af mikro- og makroøkonomisk politik under forskellige samfundsøkonomiske forudsætninger.
- endelig skal den studerende selvstændigt kunne vurdere sammenhænge mellem samfundsøkonomiske målsætninger, balanceproblemer, økonomisk politik, international handel, demografi og velfærd.

ECTS-omfang

- 10 ECTS fra kerneområdet Samfundsøkonomi

Samfundsøkonomi I

Læringsmål

Viden

Den studerende har

- Prisdannelsen på varemarkederne under forskellige markedsformer.
- Elasticitetsbegrebet og dets anvendelse.
- Forbruger- og producentoverskud.
- Markedsformer/konkurrence (fuldkommen konkurrence, monopolistisk konkurrence, oligopol og monopol).
- Prisdannelsen på faktormarkedet med fokus på arbejdsmarkedet.
- Pareto optimalitet/markedseffektivitet.
- Eksternaliteter.
- Mikroøkonomiske og -politiske indgreb samt disses effektivitetsvirkninger.
- Demografi og arbejdsmarkeds struktur.
- Klassiske og nyere handelsteorier.
- Ligevægtspriser og optimalpriser under forskellige markedsformer.

Færdigheder

Den studerende kan

- Vise forbruger- og producentoverskud.
- Vurdere overnormal profit på kort og lang sigt.
- Analysere og vurdere eksternaliteter.
- Vurdere markedseffektivitet og dødvægtstab.
- Vurdere effektivitetsvirkninger af forskellige mikroøkonomiske og -politiske indgreb.

Kompetencer

Den studerende kan

- Vurdere hvilken markedsform/konkurrenceform, der er gældende for de enkelte brancher samt markedsformens/konkurrenceformens betydning for branchen.
- Selvstændigt at kunne vurdere mikroøkonomiske indgrebs betydning for samarbejdspartnere og kunder (eksempelvis en stykafgift).

Samfundsøkonomi II

Læringsmål
Viden
Den studerende har

- Nationalregnskabets indhold og opbygning, herunder især forsyningsbalancen.
- De forskellige samfundsøkonomiske mål og deres indbyrdes samspil og mulige målkonflikter.
- Konjunkturudvikling.
- Sammenhængen mellem arbejdsløshed, nationalindkomst, inflation og betalingsbalance.
- Pengemængdebegreber samt pengeudbud og –efterspørgsel.
- Rentedannelsen og rentestruktur.
- Forskellige valutakursregimer, herunder det europæiske valutasamarbejde.
- Valutakursdannelsen ved både flydende, delvis faste og faste kurser.
- Teorier om samfundets indkomstdannelse og sammenhænge mellem nationalindkomst, arbejdsløshed, inflation og betalingsbalance.
- Kortsigtet konjunkturpolitik, dvs. pengepolitik og finanspolitik – formål, anvendelse, virkemidler, muligheder og begrænsninger.
- Langsigtet strukturpolitik, herunder arbejdsmarkedspolitik og erhvervspolitik, og sammenhængen med den demografiske udvikling.
- At vurdere virkningerne på statens over-/underskud og offentlig gæld som følge af den økonomiske politik.

Færdigheder
Den studerende kan

- Selvstændigt indsamle relevant information om nationalregnskabstal og samfundsøkonomiske nøgletal.
- Læse og beskrive et lands samfundsøkonomiske niveau og udvikling ud fra relevante samfundsøkonomiske rapporter og nøgletal.
- Anvende teoretiske modeller til at analysere rentedannelsen og valutakursdannelsen.
- Analysere konkurrenceevnen og udviklingen i betalingsbalancen.
- Anvende makroteoretiske modeller for samfundets indkomstdannelse og sammenhænge mellem nationalindkomst, arbejdsløshed, inflation, betalingsbalance og offentlige finanser.

Kompetencer
Den studerende kan

- Formidle en konjunkturvurdering, den økonomiske udvikling og forventning til denne til samarbejdspartnere og kunder (privatkunder og erhvervslivet).
- Selvstændigt at kunne vurdere virkningerne af ændringer i renteniveau og valutakurs for samarbejdspartnere og kunder (privatkunder og erhvervslivet).
- Formidle forventninger til den samfundsøkonomiske udvikling til samarbejdspartnere og kunder og erhvervslivet, herunder anvende viden herom i forbindelse med rådgivning om investering og pension.
- Selvstændigt vurdere virkningen af økonomiske politikker under forskellige valutakursregimer og økonomier vha. teoretiske modeller.

Det obligatoriske uddannelseselement ”Samfundsøkonomi I+II” afsluttes med en prøve.

Bedømmelse
Det obligatoriske uddannelseselement "Samfundsøkonomi I+II" afsluttes med en prøve sammen med "Erhvervsøkonomi I+II", "Erhvervs- og finansjura I+II ", samt "Statistik".

Læringsmål for prøven er identisk med de samlede læringsmål for det nævnte obligatoriske uddannelseselement. Der gives én karakter.

Prøven bedømmes efter 7-trinskalaen og har et omfang af 35 ECTS.

For prøveform og prøvens tilrettelæggelse mv. henvises til den institutionelle del af studieordningen.

2.8 Obligatorisk uddannelseselement: Salg og rådgivning II

Indhold

- Den studerende skal kunne yde rådgivning af den typiske privatkunde i alle livsforløbets faser og skal i den forbindelse selvstændigt kunne planlægge og gennemføre målrettede privatkundemøder samt præsentationer i forbindelse med privatkundearrangementer.
- Den studerende skal arbejde med sin personlige udvikling, og gennem målrettet og problemorienteret indsigt i egen personlighed, kunne vurdere og håndtere egne udfordringer i rådgivningssituationen såvel som i det kollegiale samarbejde.
- Den studerende kan organisere og gennemføre et salgsfokuseret kundemøde, der er situationsbestemt og målrettet både overfor en privatkunde. Den studerende skal kunne afdække behov, rådgive, præsentere og sælge produkter samt forhandle med kunden. Endelig er det målet, at den studerende skal være i stand til at skabe varige og lønsomme relationer til kunden.
- Den studerende skal endvidere kende sin egen adfærd og hvilken betydning den har i forhold til kunderelationen samt til at kunne indgå hensigtsmæssigt i et kollegialt samarbejde.

ECTS-omfang

- 2,5 ECTS fra kerneområdet Kunde- og samarbejdsrelationer samt 2,5 ECTS fra kerneområdet Kommunikation.

Læringsmål

Viden
Den studerende har

- Viden om kommunikationsprocessen og relevante kommunikationsmodeller som eksempelvis assertiv kommunikation/adfærd og transaktionsanalyse.
- Viden om forskellige personlighedstyper og personprofiler.
- Forståelse af egen adfærds betydning for at indgå i en konstruktiv privatkundedialog i forhold til forskellige målgrupper/kundetyper samt i det kollegiale samarbejde (indsigt i egne styrker og udfordringer).
- Viden om salgs- og mødeteknik.
- Viden om opbygning og fastholdelse af privatkunderelationer.
- Viden om forskellige priskundetyper.
- Viden om forskellige spørgeteknikker.
- Viden om præsentationsteknik.
- Forståelse for det etiske aspekt ved rådgivning af/salg til private kunder.

Færdigheder

Den studerende kan

- Vurderer hvordan en rådgiver planlægger og gennemfører et rådgivningsmøde med udgangspunkt i en situationsanalyse/styrkeprofil af en konkret privatkunde.
- Vurderer hvordan præsentationer opbygges under anvendelse af relevante præsentationstekniske virkemidler med henblik på at ramme en konkret målgruppe bedst muligt.
- Tilpasse sin adfærd og kommunikation til den enkelte privatkundetype.
- Anvende viden om forskellige privatkundetyper.
- Anvende forskellige metoder/værktøjer til afdækning af privatkundens behov.
- Reflekterer over egne styrker og udfordringer i forbindelse med afholdelse af privatkundemøder.
- Reflekterer over etiske problemstillinger i privatkundearbejdet.

Kompetencer

Den studerende kan

- Selvstændigt planlægge og gennemføre en præsentation af produkter, problemstillinger og ideer med gennemslagskraft, udstråling og empati overfor en konkret målgruppe af tilhørere.
- Selvstændigt planlægge og gennemføre et rådgivningsbaseret salgsmøde med en privatkunde, hvor kommunikationen bliver såvel individ- som situationsbestemt ved anvendelse af en struktureret mødeteknik.
- Gennemføre en effektiv behovsafdækning af den givne privatkunde.
- Præsentere målrettede løsninger med udgangspunkt i behovsafdækningen af privatkunden.
- Udvise assertiv adfærd overfor såvel kunder som kolleger.
- Kommunikere med forskellige privatkundetyper.
- Anvende sine styrker i varierende privatkundesituationer.

Bedømmelse

Det obligatoriske uddannelseselement ” Salg og rådgivning II” afsluttes med en prøve sammen med ” Finansielle markeder og rådgivning I+II”.

Læringsmål for prøven er identisk med de samlede læringsmål for de to nævnte obligatoriske uddannelseselementer. Der gives én karakter.

Prøven bedømmes efter 7-trinskalaen og har et omfang af 20 ECTS.

For prøveform og prøvens tilrettelæggelse mv. henvises til den institutionelle del af studieordningen.

2.9 Obligatorisk uddannelseselement: Salg og rådgivning III

Indhold

- Den studerende kan organisere og gennemføre et salgsfokuseret kundemøde, der er situationsbestemt og målrettet både overfor en privat- og erhvervskunde. Den studerende skal kunne afdække behov, rådgive, præsentere og sælge produkter samt forhandle med kunden. Endelig er det målet, at den studerende skal være i stand til at skabe varige og lønsomme relationer til kunden.
- Den studerende skal endvidere kende sin egen adfærd og hvilken betydning den har i forhold til kunderelationen samt til at kunne indgå hensigtsmæssigt i et kollegialt samarbejde.
- Den studerende skal kunne udarbejde en situationsanalyse af en virksomheds forretningsgrundlag under inddragelse af samarbejdsforhold og medarbejdermotivation i virksomheden samt foretage analyser af forretningsmuligheder i forhold til erhvervskunder. Den studerende skal med udgangspunkt i sine analyser kunne tilrettelægge og gennemføre et rådgivningsbaseret salgsmøde

samt forhandling med en erhvervskunde. Den studerende skal opnå indsigt i personlighedens betydning for forhandlingsprocessen og herunder konfliktmuligheder under erhvervskundemøder.

- Den studerende skal kunne udarbejde en situationsanalyse af en virksomheds forretningsgrundlag under inddragelse af samarbejdsforhold og medarbejdermotivation i virksomheden samt foretage analyser af forretningsmuligheder i forhold til erhvervskunder. Den studerende skal med udgangspunkt i sine analyser kunne tilrettelægge og gennemføre et rådgivningsbaseret salgsmøde samt forhandling med en erhvervskunde. Den studerende skal opnå indsigt i personlighedens betydning for forhandlingsprocessen og herunder konfliktmuligheder under erhvervskundemøder.

ECTS-omfang

- 2,5 ECTS fra kerneområdet Kunde- og samarbejdsrelationer samt 2,5 ECTS fra kerneområdet Kommunikation.

Læringsmål

Viden

Den studerende har

- Viden om det "professionelle salg" rettet mod erhvervskunder.
- Forståelse for det etiske aspekt ved rådgivning af/salg til erhvervskunder.
- Forståelse af strukturen i en erhvervsvirksomheds organisation med henhold på, at kunne vurdere en given kundes forretningsgrundlag.
- Viden om teori og metode indenfor forhandlingsteknik.
- Viden om forskellige persontypologier i forhandlingssituationen.
- Viden om grundlæggende motivationsteori og individadfærd i en erhvervsmæssig sammenhæng.
- Viden om og forståelse af et teams adfærd – herunder teamets struktur og samspil.
- Viden om teori og metode i forbindelse med opbygning af erhvervskunderelationer, herunder viden om CRM og Key Account Management.

Færdigheder

Den studerende kan

- Planlægge og organisere opgaver i forbindelse med salg og kunderelationer samt opbygning af relationer til erhvervskunder.
- Tilrettelægge opsøgende salgsaktivitet i forhold til erhvervskunder.
- Vurdere hvordan en rådgiver planlægger og gennemfører et salgs- og rådgivningsmøde med udgangspunkt i en situationsanalyse/styrkeprofil af en konkret erhvervskunde.
- Inddrage en vurdering af samarbejds- og motivationsforhold i virksomheden som en del af sin situationsanalyse/styrkeprofil af en konkret erhvervskunde.
- Håndtere konfliktsituationer der kan opstå under et erhvervskundemøde samt vurdere hensigtsmæssige konfliktløsningsstrategier.
- Agere ud fra etiske principper ved salg og kunderelationer rettet mod erhvervskunder.

Kompetencer

Den studerende kan

- Formulere en målrettet strategi for salgsarbejdet rettet mod en given kunde baseret på den studerendes analyse af en given virksomheds forretningspotentiale.
- Selvstændigt gennemføre en salgs- og rådgivningssituation med en erhvervskunde.
- Selvstændigt gennemføre en forhandling med en erhvervskunde.
- Optræde samarbejdsorienteret og med situationsfornemmelse på baggrund af indsigt i egen personlighed.

- Reflektere over egen adfærd i en salg- og rådgivningssituation ud fra et etisk perspektiv.

Bedømmelse

Det obligatoriske uddannelseselement "Salg og rådgivning III" afsluttes med en prøve sammen med "Finansielle markeder og rådgivning III", "Erhvervsøkonomi III" og "Finansiel markedsføring".

Læringsmål for prøven er identisk med de samlede læringsmål for de fire nævnte obligatoriske uddannelseselementer. Der gives én karakter.

Prøven bedømmes efter 7-trinskalaen og har et omfang af 20 ECTS.

For prøveform og prøvens tilrettelæggelse mv. henvises til den institutionelle del af studieordningen.

2.10 Obligatorisk uddannelseselement: Økonomisk metode

Indhold

- Den studerende skal opnå viden og færdigheder indenfor grundlæggende metodelære, herunder såvel kvalitativ som kvantitativ metode. Den studerende skal selvstændigt kunne formulere en problemformulering, og derefter kunne udvælge og indsamle relevante data, samt kunne gennemføre dataanalyser med henblik på at opøve evnen til at vurdere økonomiske problemstillinger i tilknytning til virksomheder indenfor den finansielle branche. Samtidig skal den studerende bringes i stand til at kunne vurdere kvaliteten af de gennemførte analyser og vurderinger.
- Den studerende skal opnå fortrolighed med matematiske værktøjer og begreber anvendt indenfor dataanalyse herunder anvendelse af Excel. Endelig skal den studerende opnå fortrolighed med at præsentere data, analyser og vurderinger i en struktureret rapportform.
- Den studerende skal tilegne sig evnen til ud fra en veldefineret metodisk fremgangsmåde, at kunne indsamle og analysere data i alle øvrige faglige sammenhænge på finansøkonomuddannelsen, herunder forskellige former for virksomhedsanalyser, markedsanalyser m.v.

ECTS-omfang

- 5 ECTS fra kerneområdet Statistik og metode.

Læringsmål

Viden

Den studerende har viden om

- Viden om hvordan og hvorfor man anvender strukturerede metodiske arbejdsmetoder indenfor økonomisk problemløsning.
- Viden om problemformulering – formulering af analysens problemer/muligheder.
- Viden om analysedesign – eksplorative, deskriptive og kausale analyser.
- Viden om datatyper – kvalitative og kvantitative.
- Viden om dataindsamlingsmetoder via primære og sekundære datakilder og anvendelsen af field og desk research.
- Viden om respondentudvælgelse og indsamling af data via forskellige typer spørgeskemaer.
- Viden om dataanalyse via kvantitative og kvalitative metoder, og disse metoders fordele og ulemper.
- Viden om beskrivende statistik – muligheder og begrænsninger.
- Viden om analysesikkerhed via kvalitetsbegreberne validitet og reliabilitet.
- Viden om rapportstruktur – problemformulering, afgræsning og metoderedegørelse.

- Viden om rapportskrivning herunder fremstilling af tabeller, grafer, figurer m.v.

Færdigheder
Den studerende kan
- Formulere en klar og afgrænset problemformulering med relevans for den givne virksomhed og det givne problem.
- Udvælge relevant teori og data til løsning af det opstillede problem, samt kunne argumentere for denne udvælgelse.
- Planlægge indsamling og analyse af kvalitative og kvantitative data på systematisk vis, herunder udvælge af relevante matematiske formler og begreber, samt udvælge relevante elementer af beskrivende statistik til brug for beregninger og rapportskrivning.
- Vurdere kvaliteten af allerede produceret viden samt kvaliteten af egen produceret viden, herunder validitet og reliabilitet samt objektivitet og subjektivitet.
- Kunne udarbejde en sammenhængende redegørelse for den valgte metodiske fremgangsmåde svarende til metodeafsnittet ved den efterfølgende rapportskrivning.
- Vurdere, hvordan analyseresultaterne præsenteres i en overskuelig og let læselig rapportform.
- Reflektere over egen evne til at strukturere analysearbejdet og opnået læring.

Kompetencer
Den studerende kan
- Identificere og formulere praksisnære og velafgrænsede finansielle problemstillinger samt selvstændigt analysere og løse disse i henhold til velbegrundede kvantitative og kvalitative metodevalg.
- Selvstændig kunne indsamle og analysere kvalitative og kvantitative data på systematisk vis i forhold til analysens problemformulering, herunder evne at anvende relevante matematiske værktøjer og begreber som eksempelvis Excel.
- På baggrund af de opnåede analyseresultater kunne vurdere konsekvenserne for den aktuelle problemstilling/virksomhed formuleret i analysens problemformulering.
- Selvstændig kunne gennemføre struktureret rapportskrivning med en konklusion i forhold til den opstillede problemformulering.

Bedømmelse
Det obligatoriske uddannelseselement "Økonomisk" afsluttes med en prøve.
Læringsmål for prøven er identisk med de samlede læringsmål for det obligatoriske uddannelseselement.
Der gives én karakter.

Prøven bedømmes efter 7-trinskalaen og har et omfang af 5 ECTS.

For prøveform og prøvens tilrettelæggelse mv. henvises til den institutionelle del af studieordningen.

2.11 Obligatorisk uddannelseselement: Statistik

Indhold
- Den studerende kan selvstændigt, og ud fra statistisk teori analysere og vurdere en finansiel, erhvervsøkonomisk eller samfundsøkonomisk problemstilling.

ECTS-omfang

- 5 ECTS fra kerneområdet Statistik og metode.

Læringsmål

Viden

Den studerende har viden om

- Anvendelse af statistisk teori og metoder indenfor deskriptiv statistik, punkt- og intervalestimation, hypotesetests samt korrelations- og regressionsanalyse.
- Og kan reflektere over metodernes muligheder, begrænsninger og forudsætninger.

Færdigheder

Den studerende kan

- Indsamle foreliggende data og analysere dem ved hjælp af deskriptive statistiske metoder samt formidle resultaterne heraf.
- Udføre punkt- og intervalestimation samt anvende, vurdere og formidle resultaterne.
- Formulere og teste hypoteser samt anvende, vurdere og formidle resultaterne.
- Opstille og estimere regressionsmodeller samt anvende, vurdere og formidle resultaterne.

Kompetencer

Den studerende kan

- Selvstændigt karakterisere et datasæt ved deskriptiv statistik, herunder ved anvendelse af IT.
- Selvstændigt bearbejde og analysere stikprøveinformation ved hjælp af IT med henblik på punkt- og intervalestimation.
- Selvstændigt bearbejde og analysere stikprøveinformation ved hjælp af IT med henblik på hypoteseafprøvning, herunder test for middelværdi, andel og varians for en og to stikprøver.
- Selvstændigt bearbejde og analysere stikprøveinformation ved hjælp af IT med henblik på korrelations- og regressionsanalyse.
- Selvstændigt indgå i tværfagligt samarbejde omkring analyser og udviklingsorienterede projekter, der betjener sig af de nævnte statistiske metoder.

Det obligatoriske uddannelseselement "Statistik" afsluttes med en prøve.

Bedømmelse

Det obligatoriske uddannelseselement "Statistik" afsluttes med en prøve sammen med "Erhvervsøkonomi I+II", "Erhvervs- og finansjura I+II ", samt "Samfundsøkonomi I+II".

Læringsmål for prøven er identisk med de samlede læringsmål for det obligatoriske uddannelseselement.

Der gives én karakter.

Prøven bedømmes efter 7-trinskalaen og har et omfang af 35 ECTS.

For prøveform og prøvens tilrettelæggelse mv. henvises til den institutionelle del af studieordningen.

3. Antal prøver i de obligatoriske uddannelseselementer

Alle de obligatoriske uddannelseselementer afsluttes med én prøve. Se oversigt over uddannelsens prøver i afsnittet "Oversigt over prøver".

Uddannelseselementer fordelt på semestre	1. semester	2. semester	3. semester	4. semester	ECTS
Kerneområder og obligatoriske elementer					**80**
Erhvervsjura					**10**
Erhvervs – og finansjura I+II	5	5			10
Erhvervsøkonomi					**15**
Erhvervsøkonomi I, II, III	5	5	5		15
Finansielle virksomheder og markeder					**20**
Finansielle markeder og rådgivning I+ III	10		5		15
Finansiel markedsføring			5		5
Kunde- og samarbejdsrelationer					**5**
Salg og rådgivning II+III		2,5	2,5		5
Privatøkonomi					5
Finansielle markeder og rådgivning II		5			
Samfundsøkonomi					**10**
Samfundsøkonomi I+II	5	5			10
Statistik og metode					**10**
Økonomisk metode	5				5
Statistik		5			5
Kommunikation					**5**
Salg og rådgivning II+III		2,5	2,5		5
Valgfrie uddannelseselementer					**10**
Valgfag			5		5
Brancheretning			5		5
Praktik og afsluttende eksamensprojekt					**30**
Praktikforløb og projekt				15	15
Afsluttende eksamensprojekt				15	15
I alt	**30**	**30**	**30**	**30**	**120**

4. Praktik

Indhold

I praktikken arbejder den studerende med fagligt relevante problemstillinger inden for uddannelsens kerneområder og opnår kendskab til relevante erhvervsfunktioner. Praktikken har en central betydning for uddannelsens professionsrettede og praksisnære karakter og bidrager til, at de studerende udvikler professionel kompetence.

Praktikopholdet har til formål at sætte den studerende i stand til at anvende studiets metoder og redskaber gennem en konkret, praktisk opgaveløsning i en given finansiel virksomhed i Danmark eller i udlandet indenfor den valgte brancheretning.

ECTS omfang
15 ECTS

Læringsmål
Viden
Den studerende har viden om

- hvordan man indsamler viden i forbindelse med at udføre opgaver i virksomheden
- hvordan man erhverver knowhow om den finansielle sektor
- hvordan man iagttager forbindelsen mellem det teoretiske niveau og det praksisnære i praktikken

Færdigheder
Den studerende kan

- vurdere den indsamlede videns relevans og pålidelighed
- demonstrere en evne til opstilling af løsningsalternativer med relation til praksis
- kunne vælge mellem forskellige løsningsalternativer ud fra et grundlag tæt på praksis

Kompetencer
Den studerende kan

- udvise en kritisk og reflekterende stillingtagen til praktiske faglige forhold indenfor den valgte branche.

Praktikken afsluttes med en prøve.

Bedømmelse
Praktikken afsluttes med en prøve som bedømmes efter 7-trinsskalaen (bestået/ikke bestået).

Læringsmål for uddannelseselementet er identisk med læringsmålet for prøven.

For prøveform og prøvens tilrettelæggelse mv. henvises til den institutionelle del af studieordningen.

5. Afsluttende eksamensprojekt

ECTS-omfang
15 ECTS

Krav til det afsluttende eksamensprojekt
Det afsluttende projekt på finansøkonomuddannelsen skal dokumentere den studerendes forståelse af praksis og central anvendt teori og metode i relation til en praksisnær problemstilling, der tager udgangspunkt i en konkret opgave inden for uddannelsens område. Problemstillingen, der skal være central for uddannelsen og erhvervet, formuleres af den studerende, eventuelt i samarbejde med en privat eller offentlig virksomhed. Akademiet godkender problemstillingen.

Projektet, som udgør den skriftlige del af prøven skal indeholde:

- Indholdsfortegnelse, litteraturliste og bilag indregnes ikke i sidetallet.
- Teksten skal kunne læses i sin helhed uden opslag i bilag (bilag er uden for bedømmelse).
- Antal anslag skal angives i opgaven.
- Projektet skal skrives med 1,15 linjeafstand, medmindre andet er aftalt på skolen. Der skal skrives med almindelige marginer og med en læsevenlig skrifttype og –størrelse.

- I projektet må der ikke forekomme citater uden kildehenvisning. Projektet skal have et kildehenvisningssystem, som sikrer, at opgavelæseren til enhver tid kender - og evt. kan opsøge - kilden til udsagn, tabeller eller modeller.
- Citater uden kildehenvisning opfattes som afskrift og kan føre til afvisning af projektet.
- Der skal udarbejdes en udførlig litteratur- og bilagsliste. Især dokumentation for en eventuel udført field research er yderst vigtig. Samtaler og møder der benyttes i opgaven skal dokumenteres i form af et referat eller evt. MP3 lydfil, der vedlægges opgaven som et bilag.
- Brug endvidere noter til uddybninger, specifikationer, henvisninger m.v.

5.1.1 Forside

På projektets forside skal oplysninger om eksamensbetegnelse, navn på uddannelse, uddannelsesinstitution og opgaveløser(e), holdbetegnelse, vejleder, projektets titel, virksomhed, antal anslag samt dato for aflevering anføres.

Hvis projektet er fortroligt, skal dette tydeligt fremgå af forsiden.

Projektet kan struktureres som nedenstående:

5.1.2 Indholdsfortegnelse

Der skal foreligge en indholdsfortegnelse, som viser projektets opbygning i hovedafsnit og underafsnit med tilhørende sidetal.

5.1.3 Problemformulering

- motivation for den valgte problemstilling
- formulering af problemstillingen f.eks. i form af hypoteser
- begrundet problemafgrænsning

5.1.4 Metode

- præsentation og diskussion af den anvendte problemløsningsmetode
- kort præsentation af problemløsningens teoretiske indfaldsvinkel

5.1.5 Kort beskrivelse

- kort beskrivelse af virksomheden – kun informationer, der er relevante for resten af projektet

5.1.6 Analyse

- præsentation og analyse af indsamlede informationer

- analyse af sammenhænge og årsag/virkningsforhold
- delkonklusioner

5.1.7 Løsningsforslag

- præsentation af løsningsforslag
- kritisk vurdering af de med løsningsforslaget forbundne usikkerhedsfaktorer

5.1.8 Konklusion

- opsummering af væsentlige problemstillinger i projektet jf. delkonklusionerne
- svar på de hypoteser, som opstilles i problemformuleringen

Husk, at der ikke må tages nye problemstillinger op i konklusionen.

5.1.9 Bilag

- der skal være en bilagsfortegnelse, hvis denne ikke fremgår af indholdsfortegnelsen. Bilag skal nummereres og have fortløbende sidenummerering. Kun bilag, der refereres til i teksten, skal medtages

Projektet kan enten udarbejdes individuelt eller i grupper af max tre studerende.

5.1.10 Hvis I er flere der skriver sammen

Hvis to eller tre studerende skriver sammen, skal problemformuleringen og opgavebesvarelsen give en grundigere og dybere behandling af emnet. I rapporten skal der både indgå afsnit, der er skrevet individuelt og afsnit, der er skrevet fælles.

Det **individuelle** skal være ét eller flere af rapportens afsnit, som udarbejdes af hver enkelt studerende i gruppen med angivelse af navn. Det skal tilstræbes, at de individuelle dele har samme længde.

Det **fælles** skal som minimum være:
- Indledning
- Afsnit med problemformulering
- Afgrænsning og metode
- Afsnit med konklusion
- Afsnit med afslutning/perspektivering

Det skal tydeligt angives, hvilke afsnit der er fælles, og hvilke afsnit der er individuelle med angivelse af, hvem der har skrevet hvilke afsnit. Det er tilladt, at flere end de ovenfor nævnte afsnit er fælles, men de fælles afsnit må *maksimum* udgøre halvdelen af rapporten.

5.1.11 Omfang af det afsluttende eksamensprojekt

Max 35 normalsider– for studerende, der skriver alene - maksimalt 73.500 anslag inkl. mellemrum
Max 60 normalsider–for to studerende, der skriver sammen - maksimalt 126.000 anslag inkl. mellemrum
Max 80 normalsider –for tre studerende, der skriver sammen - maksimalt 168.000 anslag inkl. mellemrum

En normalside er lig med 2.100 tegn inkl. mellemrum og fodnoter. Forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste og eventuelle bilag tæller ikke med heri. Bilag er uden for bedømmelse.

5.1.12 Formulerings- og staveevne

Stave- og formuleringsevne indgår i bedømmelsen af professionsbachelorprojektet (vægter 10 pct.). Bedømmelsen er udtryk for en helhedsvurdering af det faglige indhold samt stave- og formuleringsevnen.

Studerende, der kan dokumenterer en relevant specifik funktionsnedsættelse, kan søge om dispensation fra kravet om, at stave- og formuleringsevne indgår i bedømmelsen. Ansøgningen sendes til uddannelsen og stiles til lederen for uddannelse senest 4 uger før prøvens afvikling.

5.1.13 Formål

Formålet med eksamensprojektet er, at du dokumenterer evne til metodisk at kunne bearbejde en kompleks problemstilling i relation til en konkret opgave inden for finansområdet. Eksamensprojektet skal omfatte centrale problemstillinger i finansøkonomuddannelsen, og specialeforløbet kan indgå.

Formålet med eksamensprojektet er at fremme både din faglige og din personlige udvikling. Du skal med andre ord udvikle dine færdigheder ved:

- at løse en praktisk problemstilling gerne med udgangspunkt i en privat eller offentlig virksomhed/organisation
- at anvende teori og metoder fra uddannelsens fagområder på en praktisk problemstilling
- at kombinere viden fra flere fagområder
- at udarbejde den fornødne dokumentation for problemløsningens metode og validitet
- at bearbejde, analysere og vurdere indsamlede informationer
- at udarbejde et beslutningsgrundlag, som kort og entydigt præsenterer problem og løsningsforslag samt de usikkerhedsfaktorer, løsningsforslaget måtte være behæftet med

5.1.14 **Læringsmål**

Mål for læringsudbyttet omfatter den viden, de færdigheder og kompetencer, som den studerende skal opnå i uddannelsen jf. bilag 1 i uddannelsesbekendtgørelsen

Viden
Den uddannede har viden om

- de væsentligste typer af udbydere af finansielle ydelser samt finansielle produkter, og hvilke behov de dækker hos forskellige kundetyper,
- nationale og internationale økonomiske sammenhænge, herunder pris- og løndannelse samt markedsformer,
- retssystemet, retskilder, tilsyn og lovgivning inden for den finansielle sektor,
- teori og metode i forbindelse med opbygningen af kunderelationer og relationsmarkedsføring,
- hovedstrukturen i regnskabet for finansielle virksomheder,
- indhold og sammenhænge i årsrapporter med dertil hørende budgetter og
- forretningsmuligheder og lønsomhedsbetragtninger i en finansiel virksomhed.

Færdigheder
Den uddannede kan

- anvende driftsøkonomisk teori, metode og modeller,
- vurdere privatkunders finansielle behov, risici og muligheder og foretage økonomisk og juridisk ansvarlig rådgivning af disse,
- indsamle og bearbejde primære og sekundære data ved hjælp af statistisk metode,
- anvende reglerne om aftaler, fuldmagter, erstatningsret, køb og salg af fast ejendom, tinglysning, fordringers ophør og overdragelse,
- anvende teoretiske modeller til analyse af indkomstdannelse, rentedannelse, kursdannelse samt inflation og beskæftigelse,
- anvende metoder til at identificere forhold af intern såvel som ekstern karakter (efterspørgsels-, konkurrence- og makroforhold), der øver indflydelse på erhvervsvirksomheder og finansielle virksomheder og
- anvende og vurdere regnskabsanalyser og regnskaber aflagt af virksomheder.

Kompetencer
Den uddannede kan

- håndtere praktiske problemstillinger og selvstændigt opstille løsningsmuligheder over for den finansielle virksomheds kunder,
- håndtere de finansielle produkter i en tværfaglig sammenhæng med behovsafdækning og juridisk regulering af produkterne og sikkerhedsstillelse,
- håndtere målrettede rådgivningsmøder, simple salgsforhandlinger og andre finansielle aktiviteter med såvel privat- som erhvervskunder,
- deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang
- tilegne sig ny viden, færdigheder og kompetencer inden for den finansielle sektor i en struktureret sammenhæng

5.1.15 **Bedømmelse**

Prøven er ekstern og bedømmes efter 7-trinsskalaen og har et omfang af 15 ECTS.
Prøven er en individuel prøve, som består af et projekt og en mundtlig del. Der gives én karakter for det skriftlige projekt og den mundtlige prøve. Prøven kan først finde sted efter, at afsluttende prøve i praktikken og uddannelsens øvrige prøver er bestået.

For prøvens tilrettelæggelse mv. henvises til den institutionelle del af studieordningen.

6. Oversigt over prøverne

Oversigt over alle uddannelsens prøver og de tidsmæssige placeringer

Tidspunkt	Obligatorisk Uddannelseselement	ECTS	Kaldes også
1. semester	Økonomisk Metode	5 ECTS	Metode (1. interne)
2. semester	Erhvervsøkonomi I+II, Erhvervs- finansjura I+II, Samfundsøkonomi I+II samt Statistik	35 ECTS	Årsprøven (1. eksterne)
	Finansielle markeder og rådgivning I+II samt Salg og rådgivning II	20 ECTS	Privatkunderådgivning (2. interne)
3. semester	Finansielle markeder og rådgivning III, Salg og rådgivning III, Finansiel markedsføring samt Erhvervsøkonomi III	20 ECTS	Erhvervskunderådgivning (3. interne)
4. semester	Praktikforløbet	15 ECTS	Praktik (6. interne)
	Afsluttende eksamensprojekt	15 ECTS	Afsluttende eksamensprojekt (2. eksterne)

7. Merit

Bestående uddannelseselementer ækvivalerer de tilsvarende uddannelseselementer ved andre uddannelsesinstitutioner, der udbyder uddannelsen.
Den studerende har pligt til at oplyse om gennemførte uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelse og om beskæftigelse, der må antages at kunne give merit.
Uddannelsesinstitutionen godkender i hvert enkelt tilfælde merit på bagrund af gennemførte uddannelseselementer og beskæftigelse, der står mål med fag, uddannelsesdele og praktikdele. Afgørelsen træffes på grundlag af en faglig vurdering.

7.1 Forhåndsmerit

Den studerende kan ansøge om forhåndsmerit. Ved forhåndsgodkendelse af studieophold i Danmark eller udlandet har den studerende pligt til efter endt studieophold at dokumentere det godkendte studieopholds gennemførte uddannelseselementer. Den studerende skal i forbindelse med forhåndsgodkendelsen give samtykke til, at institutionen efter endt studieophold kan indhente de nødvendige oplysninger.
Ved godkendelse af forhåndsmerit anses uddannelseselementet for gennemført, hvis det er bestået efter reglerne om uddannelsen.

7.2 Meritaftaler

Overgange fra Finansøkonom til Finansbachelor
En finansøkonom vil kunne få merit for følgende fag ved overgang efter 2. semester:

Forretningsforståelse, Erhvervsøkonomi, Erhvervs- og Finansjura, Salg 1, Samfundsøkonomi samt Privatøkonomisk Rådgivning & Etik

En finansøkonom vil kunne få merit for yderligere fag ved overgang efter 3. semester:

Markedsføring, Statistik samt Salg 2

Overgange fra Finansbachelor til Finansøkonom
En finansbachelor vil kunne få merit for følgende fag ved overgang efter 2. semester:

Økonomisk Metode, Erhvervsøkonomi, Erhvervs- og Finansjura, Salg og Rådgivning I, Samfundsøkonomi (mikro) samt Finansielle Markeder & Rådgivning I og II

En finansbachelor vil kunne få merit for yderligere fag ved overgang efter 3. semester:

Finansiel Markedsføring, Samfundsøkonomi (makro) samt Finansielle Markeder & Rådgivning III

8. Dispensation

Institutionen kan dispensere fra reglerne, i denne fælles del af studieordningen, der alene er fastsat af institutionerne, når det findes begrundet i usædvanlige forhold. Institutionen samarbejder om en ensartet dispensationspraksis.

9. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

Denne fælles del af studieordningen træder i kraft den 1. september 2014 og har virkning for alle studerende, som er og senere bliver indskrevet på uddannelsen og for prøver, som påbegyndes den nævnte dato eller senere.

Den fælles del af studieordningen fra september 2013 ophæves med virkning fra den 31. august 2014. Dog skal prøver, som er påbegyndt før den 1. september 2014, afsluttes efter denne fælles del af studieordningen senest 31. august 2015.

Institutionsdelen Finansøkonom 2015-17

Indhold

1. Tidsmæssig placering i uddannelsesforløbet af obligatoriske uddannelseselementer og af praktik, herunder prøver med ekstern bedømmelse 3

1.1 Vilkår 3

1.2 Eksamensframelding 4

1.3 Prøverne på finansøkonom 4

1.4 Beskrivelse af uddannelsens prøver 5

1.4.1 Økonomisk metode (1. interne) 5

1.4.2 Årsprøve (1. eksterne) 6

1.4.3 Privatkunderådgivning (2. interne) 6

1.4.4 Erhvervskunderådgivning (3. interne) 6

1.4.5 Brancheretning (4. interne) 7

1.4.6 Valgfag (5. interne) 7

1.4.7 Praktikeksamen (6. interne) 8

1.4.8 Afsluttende eksamensprojekt (2. eksterne) 8

2. Valgfrie uddannelseselementer 9

2.1 Brancheretninger 9

2.1.1 Rådgivning og det finansielle detailmarked (pengeinstitut / forsikring) 10

2.1.2 Ejendomshandel 11

2.1.3 Ejendomsadministration 11

2.1.4 Økonomistyring i private og offentlige virksomheder 12

2.1.5 Prøver 13

2.2 Institutionsspecifikke fag 13

2.2.1 Videregående statistik 13

2.2.2 Prøver 14

3. Retningslinjer for praktikkens gennemførelse 14

3.1 Krav til de involverede parter 14

3.1.1 Ansvar- og opgavefordeling i forbindelse med praktik er som følger: 14

3.1.2 Den studerende 15

3.1.3 Praktikvejleder 15

3.1.4 Karrierecentret 15

3.1.5 Praktikstedet 15

4. Udlandsophold 15

5. Skriftlige opgaver og projekter 15
5.1 Særlige prøvevilkår 17
5.2 Syge- og omprøver 18
5.3 Hjælpemidler til eksamen 18
5.4 Afsluttende eksamensprojekt 18
5.5 Eksamenssnyd 18
5.5.1 Forstyrrende adfærd og snyd til eksamen 18
5.5.2 Plagiat 19
5.5.3 Hvornår betragtes en aflevering som plagiat? 19
5.5.4 Forstyrrende adfærd under prøver og eksamen 19
5.5.5 Procedurer og sanktioner for eksamenssnyd og forstyrrende adfærd 20
5.5.6 Sanktioner 20
5.5.7 Typer af sanktioner 21
5.6 Klageadgang 21
5.6.1 Anke af afgørelse i de videregående uddannelser 22
6. Anvendte undervisnings- og arbejdsformer 23
6.1 Retningslinjer for differentieret undervisning i uddannelsesforløbet 23
7. Merit 23
7.1 Meritoverførsel 23
7.2 Meritstuderende 23
8. Studieaktivitet 24
8.1 Kriterier for vurdering af studieaktivitet 24
9. Fremmedsprog 24
10. Dispensationsregler 24
11. Ikrafttrædelsesbestemmelser 24
12. Henvisning til gældende retsregler 24

Del 2 - Institutionsdelen

1. Tidsmæssig placering i uddannelsesforløbet af obligatoriske uddannelseselementer og af praktik, herunder prøver med ekstern bedømmelse

1.1 Vilkår

Prøver er fastlagt i henhold til

- BEK nr. 714 af 27. juni 2012 - Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede videregående uddannelser (Eksamensbekendtgørelsen).
- BEK nr. 262 af 20. marts. 2007 - Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse.
- BEK nr. 555 af 29/5 2013 om erhvervsakademiuddannelse inden for finansområdet.

I øvrigt henvises til Retsinformation på www.retsinfo.dk, der til enhver tid indeholder de seneste versioner af love og bekendtgørelser på området.

Hver studerende skal aflægge 8 prøver, hvoraf de 2, inkl. afsluttende eksamensprojekt, er eksterne prøver, og 6 er interne prøver. Ved en ekstern prøve er der altid en censor udpeget af censorsekretariatet. I en intern prøve er det valgfrit for uddannelsesinstitutionen, om der udpeges censor via censorsekretariatet.

Samtlige prøver skal bedømmes efter 7-trins skalaen og have opnået karakteren 02.

Den studerende har ret til 3 forsøg pr. prøve. Bestået eksaminer kan ikke tages om.

Det anvendte sprog ved prøven, jf. § 16 i eksamensbekendtgørelsen

Prøverne skal aflægges på forståeligt dansk.

Studerende med andet modersmål end dansk kan søge om dispensation fra kravet om, at stave- og formuleringsevne indgår i bedømmelsen af eksamensprojektet. Ansøgningen sendes til uddannelsen senest 4 uger før prøvens afvikling.

Særlige prøvevilkår, jf. § 17 i eksamensbekendtgørelsen.

Studerende kan, hvor det er begrundet i fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, søge om tilladelse til forlængelse af prøvetid eller andet ved skriftlige prøver, der afholdes på erhvervsakademiet. Ansøgningen skal indgives til uddannelsen senest 4 uger før prøven afvikles. Der kan dispenseres fra ansøgningsfristen ved pludselig opståede helbredsmæssige problemer.

Ansøgningen skal ledsages af en lægeattest, udtalelse fra fx tale-, høre-, ordblinde eller blindeinstitut eller anden dokumentation for helbredsmæssige forhold eller relevant specifik funktionsnedsættelse.

For afvikling af eksamen henvises til "IBAs eksamensreglement" (se Blackboard).

1.2 Eksamensframelding

Som studerende er du automatisk tilmeldt de eksamener der ligger på uddannelsen, og kun i helt særlige tilfælde kan den studerende framelde sig. Dette skal ske ved en ansøgning med begrundelse til studieadministrationen senest 14 dage før den fastsatte eksamensdato.

- ved projekteksamen: senest 14 dage før datoen for aflevering af eksamensopgaven
- ved skriftlig eksamen: senest 14 dage før eksamensdagen
- ved mundtlig eksamen: senest 14 dage før eksamensdagen

Ved framelding af denne eksamen bliver den studerende tilmeldt den næste ordinære eksamen. Dette er ikke reeksamen.

Hvis den studerende ikke framelder sig rettidigt, vil prøven tælle med som et påbegyndt forsøg, jf. eksamensbekendtgørelsens § 6. Dette gælder dog ikke, hvis den studerende er blevet forhindret i at deltage på grund af dokumenteret sygdom, jf. eksamensbekendtgørelsens § 7. Se afsnittet "Sygdom".

Afmelding til den/de prøver, som er placeret umiddelbart i forlængelse af undervisningen og som efter bekendtgørelsen/studieordningen er placeret på 1. studieår kan ikke ske, idet den studerende skal deltage i disse prøver inden udgangen af det 1. studieår efter studiestart.

Sygeprøve

En studerende, der har været forhindret i at gennemføre en prøve på grund af dokumenteret sygdom eller af anden uforudseelig grund, får mulighed for at aflægge (syge)prøven snarest muligt. Er det en prøve, der er placeret i uddannelsens sidste eksamenstermin, får den studerende mulighed for at aflægge prøven i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Sygeprøven kan være identisk med næste ordinære prøve. Den studerende skal selv orientere sig om, hvornår (syge)prøven afvikles. Den studerende er automatisk tilmeldt til (syge)prøven

Sygdom skal dokumenteres ved lægeerklæring. Institutionen skal senest have modtaget lægeerklæring tre hverdage efter prøvens afholdelse. Studerende, der bliver akut syge under en prøves afvikling, skal dokumentere at vedkommende har været syg den pågældende dag.

Dokumenteres sygdom ikke efter ovenstående regler, har den studerende brugt et prøveforsøg.

Den studerende skal selv afholde udgiften til lægeerklæring.

Afmelding fra sygeprøve

Afmelding fra sygeprøve sker efter samme regler, som afmelding ved andre prøver. Institutionen kan fravige afmeldingsfristerne, hvis det er begrundet i sædvanlige forhold.

1.3 Prøverne på finansøkonom

Nedenfor ses en oversigt over prøverne på finansøkonomuddannelsen:

Semester	**Fag**	**Prøvens navn**
1. semester	Økonomisk metode	Metode *(1. interne)*
2. semester	Erhvervsøkonom I og II, erhvervsjura, samfundsøkonomi samt statistik	Årsprøven *(1. eksterne)*

2. semester	Finansielle markeder og rådgivning samt salg og kunderelationer.	Privatkunderådgivning *(2. interne)*
3. semester	Erhvervsøkonomi, salg og kunderelationer, finansiel markedsføring samt finansielle markeder og rådgivning	Erhvervskunderådgivning *(3. interne)*
3. semester	Brancheretning	Brancheretning *(4. interne)*
3. semester	Valgfag	Valgfag *(5. interne)*
4. semester	Praktikforløb	Praktik *(6. interne)*
4. semester	Afsluttende eksamensprojekt	Afsluttende eksamensprojekt *(2. eksterne)*

Den tidsmæssige placering af de obligatoriske uddannelseselementer er anført i studieordningens fællesdel afsnit 4.

1.4 Beskrivelse af uddannelsens prøver

Prøverne afholdes på dansk, medmindre den studerende er optaget på et internationalt hold. Ved prøverne medbringer den studerende sin egen bærbare pc på den pågældende uddannelsesinstitutions forlangende. Det er den studerende, der har ansvaret for pc'ens funktionsdygtighed under prøven.

Det er også den studerendes ansvar, at denne har adgang til internet under prøvens afvikling.

Om prøverne gælder følgende:

Prøverne i Økonomisk metode, Årsprøven samt Privatkunderådgivning, som den studerende*skal deltage* i inden udgangen af det 1. studieår, skal være bestået inden udgangen af den studerendes 2. studieår efter studiestart, for at den studerende kan fortsætte uddannelsen, jf. eksamensbekendtgørelsen § 8, stk. 1.

Den studerende kan således ikke framelde sig prøverne, og den studerende kan trækkes for et prøveforsøg, hvis vedkommende ikke møder.

Uddannelsen til finansøkonom skal være afsluttet inden 4 år efter studiestart, jf. Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser § 5, stk. 2.

Alle eksamener skal være bestået for, at den studerende kan gå til eksamen i det afsluttende eksamensprojekt.

1.4.1 Økonomisk metode (1. interne)

På 1. semester afholdes en individuel 20 minutters mundtlig prøve i læringsmålene for faget økonomisk metode, i alt 5 ECTS. Prøven tager udgangspunkt i et gruppeprojekt udarbejdet og afleveret inden eksamen med udgangspunkt i en case eller et projektoplæg.

Projektet har et omfang af 10 normalsider og udarbejdes i grupper af 4-5 studerende. Der ydes vejledning i begrænset omfang i forbindelse med udarbejdelse af projektet. En normalside er 2.100 anslag inkl. mellemrum – i alt maks. 21.000 anslag inkl. mellemrum. Sidetal er eksklusiv forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, bilagsliste og bilag, som derfor ikke tæller med i det anførte maksimale antal anslag og er uden for bedømmelse. Gruppeprojektet skal ikke individualiseres.

Det er en forudsætning, at have deltaget i udarbejdelsen af gruppeprojektet for at kunne gå til den mundtlige prøve. Deltagelsen dokumenteres ved underskrift på gruppeprojektet.

De 20 minutters mundtlig eksamination af den studerende vil typisk være fordelt som følgende: 5 minutters præsentation af opgaven, 10 minutter til at besvare spørgsmål til projekt samt bredt i fagets læringsmål og 5 minutter til votering og tilbagemelding.
Prøven bedømmes efter 7-trins skalaen.

Såfremt den studerende ikke består ordinær eksamen, skal den studerende til reeksamen. Der skal ikke udarbejdes nyt gruppeprojekt for at kunne indstille sig til reeksamen.

1.4.2 Årsprøve (1. eksterne)

Ved udgangen af 2. semester afholdes en individuel, skriftlig prøve i første års læringsmål i fagene samfundsøkonomi, erhvervsøkonomi, erhvervsjura og statistik, i alt 35 ECTS.

Prøven afholdes ved en 2 timers skriftlig prøve i hvert af de 4 nævnte fag. Prøverne bedømmes individuelt, men skal bestås samlet. Der oplyses delkarakterer.

Alle skriftlige hjælpemidler er tilladte samt brug af internet. Kommunikation med andre er ikke tilladt under prøven.

De fire fags eksamensopgaver udarbejdes af en landsdækkende opgavekommission.

Der gives en karakter efter 7-trins skalaen for hver delprøve, som påføres eksamensbeviset. Prøven bedømmes samlet som efter 7-trins skalaen som et simpelt gennemsnit af karakterne i de enkelte delprøver.

Ved beregning af det simple gennemsnit kan der ikke rundes op, dvs. gennemsnittet ved beregning skal give mindst 02, jf. Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse nr. 262 af 20/03/2007, § 17, stk. 2.

Hvis den studerende ikke består årsprøven, skal den studerende til reeksamen i de fag, hvor den studerende ikke har opnået en karakter på mindst 02. Karakterer, der i ordinære prøver minimum er 02, overføres til reeksamenen – eksamensbekendtgørelsen § 7, stk. 2.

1.4.3 Privatkunderådgivning (2. interne)

Ved udgangen af 2. semester afholdes en 30 minutters individuel mundtlig prøve inkl. votering i læringsmålene på første år for fagene finansielle markeder og rådgivning samt salg og kunderelationer, i alt 20 ECTS. Den studerende trækker en case, som forberedes i 2 timer forinden den mundtlige eksamination. Den mundtlige eksamination indeholder et rollespil efterfulgt af eksamination.

1. del af eksamen, dialogoplæg, er en kundesituation, hvor den studerende præsenterer et finansielt oplæg for eksaminator (kunden). Udgangspunktet for dialogen er den case, som den studerende har fået udleveret til forberedelsen.

2. del af eksamen eksaminerer udvalgte faglige emner med udspring i casen.

Der gives en samlet karakter efter 7-trins skalaen for den studerendes mundtlige præstation.

1.4.4 Erhvervskunderådgivning (3. interne)

Ved udgangen af 3. semester afholdes en individuel mundtlig prøve af 30 minutters varighed inkl. votering i 3. semesters læringsmål for fagene erhvervsøkonomi, salg og kunderelationer, finansielle markeder og rådgivning samt finansiel markedsføring, i alt 20 ECTS.

Prøven tager udgangspunkt i et gruppeprojekt udarbejdet og afleveret inden eksamen.

De studerende får i løbet af semestret, dog senest 1. november, udleveret et projektoplæg og udarbejder herefter i grupper af 3-5 studerende et projekt svarende til 15 normalsider. En normalside er 2.100 anslag inkl. mellemrum – i alt maks. 31.500 anslag inkl. mellemrum. Sidetal er eksklusiv forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, bilagsliste og bilag, som derfor ikke tæller med i det anførte maksimale antal anslag og er uden for bedømmelse. Gruppeprojektet skal ikke individualiseres.

Projektoplægget vil være som følger:

Projektoplæg:
Find en virksomhed og vurder om den kan låne XX mio. (indføres selv realistisk af gruppen).
Opgaven skal som minimum indeholde:

- Regnskabsanalyse og kommentering af denne
- Strategisk analyse
- Styrkeprofil
- Såfremt lånet bevilges skal kravet til sikkerhedsstillelse vurderes.
- Et afslag skal begrundes og det skal vurderes, hvad der skal til, for at lånet kan bevilges. (kommunikationsovervejelser)

Det er en forudsætning, at have deltaget i udarbejdelsen af gruppeprojektet for at kunne gå til den mundtlige prøve. Deltagelsen dokumenteres ved underskrift på gruppeprojektet.

Opgaven skal opfylde formkrav samt være korrekt og rettidig afleveret.

Der vil være 30 min. forberedelse til eksamen. Inden forberedelsen trækkes 1 spørgsmål inden for læringsmålene i de 4 fag.

De 30 minutters mundtlig eksamination af den studerende vil typisk være fordelt som følgende: 5 minutters præsentation af projektet, 20 minutter til at besvare det udtrukne spørgsmål samt spørgsmål til projekt og 5 minutter til votering og tilbagemelding.

Der gives karakter efter 7-trins skalaen for den studerendes mundtlige præstation.

Såfremt den studerende ikke består ordinær eksamen, skal den studerende til reeksamen. Der skal ikke udarbejdes nyt gruppeprojekt for at kunne indstille sig til reeksamen.

1.4.5 Brancheretning (4. interne)

På 3. semester afholdes en 30 minutters individuel skriftlig prøve i læringsmålene for brancheretningsvalgfaget, i alt 5 ECTS. Prøven er udformet som en multiple choice prøve.

Alle skriftlige hjælpemidler er tilladte under prøven samt brug af internet. Kommunikation med andre er ikke tilladt under prøven.

Prøven udarbejdes af en landsdækkende eksamenskommission og prøven bedømmes efter 7-trins skalaen

1.4.6 Valgfag (5. interne)

På 3. semester afholdes en 2 timers individuel skriftlig prøve i læringsmålene for valgfaget, i alt 5 ECTS.

Alle skriftlige hjælpemidler er tilladte under prøven samt brug af internet. Kommunikation med andre er ikke tilladt under prøven.

Der gives karakter efter 7- trins skalaen for den studerendes skriftlige præstation.

1.4.7 Praktikeksamen (6. interne)

I praktikperioden skal den studerende tilegne sig viden om den branche, som den studerende har valgt at specialisere sig inden for, idet den studerende skal opstille personlige læringsmål for sit praktikophold (der kan hentes inspiration fra læringsmålene i praktikaftalen). Som afslutning på sit praktikophold udarbejder den studerende et tre siders oplæg, hvor den studerende dels redegør for opnåelse af de personlige læringsmål, dels har formuleret en problemstilling for det kommende afsluttende eksamensprojekt. Den studerende skal altså opstille en problemstilling for det afsluttende eksamensprojekt, der tager udgangspunkt i praktikvirksomheden.

Sidetal er eksklusiv forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, bilagsliste og bilag; og en normalside svarer til 2.100 anslag inklusiv mellemrum – i alt 6.300 anslag i oplægget.

Oplægget bedømmes efter 7-trins skalaen.

Såfremt den studerende ikke består ordinær eksamen, skal den studerende til reeksamen. Der skal udarbejdes et nyt oplæg for at den studerende kan indstilles til reeksamen.

1.4.8 Afsluttende eksamensprojekt (2. eksterne)

Prøven i det afsluttende eksamensprojekt består af et skriftligt projekt og en mundtlig del.

Den studerende skal i det afsluttende eksamensprojekt dokumentere evnen til på et metodisk grundlag, at kunne bearbejde en kompleks problemstilling i relation til en konkret opgave inden for finansområdet. Projektet skal tage udgangspunkt i centrale problemstillinger fra en virksomhed – typisk fra praktikopholdet.

Det afsluttende eksamensprojekt udarbejdes individuelt eller i grupper på to og maksimalt tre studerende.

Hvis to eller tre studerende skriver sammen, skal problemformuleringen og opgavebesvarelsen give en grundigere og dybere behandling af emnet.

I besvarelsen skal der både indgå afsnit, der er skrevet individuelt, og afsnit, der er skrevet fælles.

Det **individuelle** skal være ét eller flere af opgavens afsnit, som udarbejdes af hver enkelt studerende i gruppen med angivelse af navn. Det skal tilstræbes, at de individuelle dele har samme længde.

Det **fælles** skal som minimum være:

- Indledning
- Afsnit med problemformulering
- Afgrænsning og metode
- Afsnit med konklusion
- Afsnit med afslutning/perspektivering

Det skal tydeligt angives, hvilke afsnit der er fælles og hvilke afsnit, der er individuelle med angivelse af, hvem der har skrevet hvilke afsnit.

Det er tilladt, at flere end de ovenfor nævnte afsnit er fælles, men de fælles afsnit må *maksimalt* udgøre halvdelen af opgaven.

Formkrav:
Omfanget af projektet må maksimalt være 35 normal sider. En normal side er 2.100 anslag inkl. mellemrum, i alt maks. 73.500 anslag hvis projektet udarbejdes individuelt; maksimalt 60 sider, i alt maks. til 126.000 anslag inkl. mellemrum, hvis to studerende skriver sammen, og maksimalt 80 sider, i alt maks168.000 anslag inkl. mellemrum, hvis tre studerende skriver sammen. Sidetal er

eksklusiv forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, bilagsoversigt og bilag, som derfor ikke tæller med i det anførte maksimale antal anslag og er uden for bedømmelse.

Efter 4. semester eksamineres den studerende i eksamensprojektet i 45 minutters varighed inkl. votering. Den mundtlige eksamination tager udgangspunkt i den studerendes afleverede eksamensprojekt.

Der gives én samlet karakter for den skriftlige (vægt: 70 %) og den mundtlige (vægt: 30 %) del. Den studerende får kun oplysning om den samlede karakter.

Når det afsluttende eksamensprojekt skrives på dansk, indgår stavning og formulering som en del af bedømmelsen vægtet med 10 % af de 70 %, der vedrører den skriftlige del. Bedømmelsen er udtryk for en helhedsvurdering af det faglige indhold samt stave- og formuleringsevnen. Studerende, der kan dokumentere en relevant specifik funktionsnedsættelse, kan søge om dispensation fra kravet om, at stave- og formuleringsevner indgår i bedømmelsen. Ansøgningen sendes til uddannelsen og stiles til lederen for uddannelsen senest fire uger før prøvens afvikling.

For at gå til prøven skal indholdet af den skriftlige opgave være redeligt. Opgaven skal opfylde formkrav samt være korrekt og rettidig afleveret.

Det er et forudsætningskrav for at gå til mundtlig eksamen, at man via underskrift bekræfter, at man er ansvarlig for projektudarbejdelsen.

Reeksamen
Såfremt et afsluttende eksamensprojekt ikke har opnået karakteren 02 eller derover, er det ikke bestået. Såfremt hele eksamensprojektet er udarbejdet af en studerende og ikke bestås, kan den studerende vælge at arbejde videre på det eksisterende projekt eller udarbejde et nyt projekt.

Er der tale om en studerende, der har deltaget i et gruppeprojekt, og som ikke opnår karakteren 02 eller derover, kan den studerende skrive de afsnit om, som den studerende har udarbejdet af det fælles projekt. Den studerende kan også vælge at skrive et nyt projekt, hvor reglerne for individuelt udarbejdede projekter gælder.

2. Valgfrie uddannelseselementer

På finansøkonomstudiets 3. semester er der 2 valgfri elementer – et brancheretningsfag og et institutionsspecifikt fag.

2.1 Brancheretninger

På 3 semester skal de studerende gennemføre et brancheretningsfag, under læringsrammen Erhverv – rådgivning og forretningsudvikling.

Vægt: 5 ECTS

Placering: 3. semester

Læringsramme: Erhverv – rådgivning og forretningsudvikling

Der udbydes på 3. semester følgende brancheretninger:

- Rådgivning og det finansielle detailmarked (pengeinstitut / forsikring)
- Ejendomshandel
- Ejendomsadministration
- Økonomistyring i private og offentlige virksomheder

2.1.1 Rådgivning og det finansielle detailmarked (pengeinstitut / forsikring)

Mål:

Specialefaget har som målsætning at forberede den studerende på praktikopholdet samt bibringe den studerende tilstrækkelige kompetencer til at rådgive om privatøkonomiske problemstillinger.

Den studerende skal således opnå viden, færdigheder og kompetencer, der vil forberede denne på de arbejdsområder, der indgår i praktikken.

Det skal være speciel fokus på rådgivning om investeringsprodukter i henhold til "Bekendtgørelse om kompetencekrav til personer, der yder rådgivning om visse investeringsprodukter" samt tilhørende vejledning.

Dette betyder, at den studerende har tilstrækkelige kompetencer inden for investering på følgende områder:

- relevant lovgivning
- investeringsprodukter
- økonomisk forståelse

Den studerende skal have viden om:

- Relevant lovgivning vedr. investeringsrådgivning og værdipapirhandel, herunder:
  - Bekendtgørelse om investorbeskyttelse ved værdipapirhandel med vejledning
  - Bekendtgørelse om værdipapirhandleres udførelse af ordrer med vejledning
  - Bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder med vejledning
  - Bekendtgørelse om risikomærkning med vejledning
  - Udvalgte dele af lov om værdipapirhandel i form af et overordnet kendskab til reglerne om markedsmisbrug
  - Udvalgte dele af lov om finansiel virksomhed i form af kendskab til, hvilke finansielle instrumenter der er omfattet af loven.

- Investeringsprodukter inden for mærkningsordningens kategorier "grøn" og "gul", herunder grundlæggende skatteregler for de pågældende produkter.

- Samfundsøkonomiske sammenhænge jf. "Vejledning til bekendtgørelse om kompetencekrav til personer, der yder rådgivning om visse investeringsprodukter", herunder:
  - Kapitalmarkedernes rolle og funktion, herunder: Primærmarked, sekundær marked, markedspladser og overordnede principper for clearing og settlement af værdipapirer.
  - Sammenhænge mellem afkast og risiko
  - Overordnet porteføljeteori, herunder: Principper for risikospredning og relevante porteføljeteorier i forhold til porteføljepleje hos forskellige investorprofiler.
  - Omkostninger, herunder: Beregningsmetoder for omkostninger ved investeringsprodukter samt ÅOP for investeringsbeviser og strukturerede produkter

- Relevante pensions- og forsikringsprodukter

- Lånetyper i forbindelse med finansiering af fast ejendom

- Grundlæggende kreditvurdering

- Rådgiverrollen og håndtering af kundesamtalen

Den studerende skal have færdighed i at:

- Yde finansiel rådgivning over for privatkunden og den mindre erhvervskunde under hensyntagen til skat og forretningsmuligheder for pengeinstituttet.

- Afdække og vurdere en investorprofil med henblik på at kunne udarbejde og formidle investeringsforslag til den almene privat-/investeringskunde under hensyntagen til lovgivning om grønne og gule produkter.

Den studerende skal opnå kompetence i:

- Selvstændigt at kunne vurdere og rådgive om investeringsmuligheder og formueforhold i relation til forskellige relevante parametre gennem en analyse af kundens risikoprofil.

- Selvstændigt at kunne vurdere og rådgive privatkunder om privatøkonomiske problemstillinger inden for pension, ejendomsfinansiering og kredit gennem en analyse af privatkundeprofilen.
- At planlægge og gennemføre en rådgivningssamtale med en kunde

Fagplanen opdateres løbende i henhold til eventuelle ændringer af kravene i den relevante lovgivning.

2.1.2 Ejendomshandel

Mål:

Målet er at give den studerende en klar forståelse for rammerne for ejendomsmæglerens arbejde.

Viden og forståelse

Den studerende har:

- Viden om hovedlovene – dvs. lov om omsætning af fast ejendom, forbrugerbeskyttelsesloven, erhvervelsesloven samt energimærkeloven – med dertil hørende bekendtgørelser
- Forståelse for de forskellige ejendomskategorier, ejendomstyper og ejer former og den dertil knyttede ejendomsjura
  - Almindelige ejerboligtyper, dvs. en- og tofamiliehuse, fritidshuse og ejerlejligheder
  - Andelsboliger, deres udbud og den tilknyttede forbrugerbeskyttelse
  - Boliglandbrug
- Viden om ejendomsmæglerens annonceringsplatforme
- Viden om hvorfra oplysningerne i salgsopstillingen er hentet

Færdigheder

Den studerende kan:

- Beskrive ejendomshandlens faser (forberedelse, før salg, salg, efter salg) og ejendomsmæglerens rolle i de enkelte faser
- Beskrive ejendomshandlens formularer (formidlingsaftale, salgsbudget/provenu, salgsopstilling, købsaftale)

Den studerende opnår kompetence i at:

- Anvende hovedlovene med henblik på at assistere ved opgave med vurdering, klargøring og salg i alle forbrugerhandler

2.1.3 Ejendomsadministration

Mål:

Målet er at give den studerende indsigt i branchen, og komme rundt om de mange forskelligartede opgaver, der ligger i at administrere forskellige typer af ejendomme. Specialefaget vil give den studerende en klar forståelse af hvilke arbejdsopgaver en ejendomsadministrator varetager.

Specialefaget giver et indblik i følgende områder i relation til forvaltning af fast ejendom:

- Indsigt i drift og udvikling af de forskellige typer af fast ejendom
- Juridiske problemstillinger i relation til boligområdet
- Økonomiske problemstillinger i relation til boligområdet.
- Kundeforhold og kundekontakt

Den studerende *vil få* viden om:

- Relevant lovgivning inden for fast ejendom, herunder bolig- og erhvervsejendomme samt foreninger (fx ejerforeninger eller andelsboligforeninger).
- Forskellige typer af lejemål og regler for løsning af opgaver som fx indgåelse af lejekontrakt, lejefastsættelse, opsigelse, ophævelse, fraflytning, fremleje og bytte.
- Administrators rolle i forhold til udlejere, lejere og bestyrelser samt administrators rolle på en generalforsamling.
- Regnskabs- og budgetudarbejdelse for forskellige typer af fast ejendom.

Den studerende *vil få* færdighed i at:

- Kunne skelne mellem de forskellige typer af ejendomme
- Kunne omkostningsfordele på diverse udgiftsposter
- Kunne skelne mellem forskellige kundeforhold

Den studerende *opnår* kompetence i at:

Anvende hovedlovene og selvstændigt:

- Kunne skelne mellem forskellige parter i driften af en ejendom (fx bestyrelse, lejer eller udlejer), og få indblik i parternes forskellige interesser.
- Gennemskue og gennemgå regnskab og budget på en ejendom.
- Varetage opgaver i forbindelse med administration af forskellige typer af ejendomme

2.1.4 Økonomistyring i private og offentlige virksomheder

Mål

Målet er, at den studerende har viden om teori og metoder fra økonomistyring og kan anvende økonomistyringsmodeller og værktøjer ud fra praksis.

Den studerende opnår en helhedsopfattelse af de økonomistyringsmæssige beslutningsprocesser og baggrunden herfor. Den studerende skal derved på kvalificeret vis kunne deltage i økonomistyring i finansielle virksomheder og i andre virksomheders økonomifunktion.

Viden og forståelse

Den studerende har:

- Viden om økonomistyringssystemer og daglig regnskabsføring
- Viden om forskellen mellem økonomistyringsregnskab og eksternt årsregnskab
- Viden om traditionelle økonomistyringsdiscipliner
- Viden om moderne økonomistyringsdiscipliner herunder ABC, Balanced scorecard, Target costing, KPI'er mv.
- Viden om værdiansættelse af virksomheder ud fra Discounted Cashflow modellen
- Forståelse for anvendelse af økonomistyringsmodeller i virksomhedens hverdag, både offentlige og private.

Færdigheder

Den studerende kan:

- Foretage daglig regnskabsføring inden for centrale dele af virksomhedens økonomi
- Anvende centrale dele af et økonomistyringssystem
- Foretage udarbejdelse af interne økonomistyringsrapporter
- Anvende traditionelle og moderne økonomistyringsdiscipliner
- Foretage værdiansættelse af virksomheder ud fra Discounted Cashflow modellen
- Anvende økonomistyringsmodeller i virksomheders hverdag.

Kompetencer

Den studerende kan:

- Selvstændigt indgå i tværfagligt samarbejde omkring at vurdere og formidle økonomistyringsmæssige forhold i bred forstand
- Udvikle egen viden og færdigheder i relation til praksis inden for økonomistyring

2.1.5 Prøver

Prøverne for brancheretningsfagene er beskrevet i afsnittet om finansøkonomstudiets prøver.

2.2 Institutionsspecifikke fag

På IBA Erhvervsakademi Kolding udbydes der Videregående Statistik som valgfag på 3. semester.

2.2.1 Videregående statistik

Vægt: 5 ECTS

Placering: 3. semester

Mål:

Målet er, at den studerende får en dybere viden om sandsynlighedsregning og sandsynlighedsfordelinger, der tidligere er anvendt i forbindelse med hypoteseafprøvning. Den studerende skal endvidere, ud fra statistisk teori, kunne foretage videregående analyse og vurdering af en given markedsføringsopgave, en erhvervsøkonomisk eller samfundsøkonomisk problemstilling.

Den studerende skal have viden om:

- Beskrivende statistik og sandsynlighedsregning
- Stokastiske variable og sandsynlighedsfordelinger

- Skalering
- Stikprøveteori
- Udarbejde test for goodness of fit
- Udarbejde test antalstabeller
- Variansanalyse

Den studerende skal have færdigheder i at:

- Beregne og fortolke forskellige mål for central tendens og variation
- Foretage sandsynlighedsberegninger for stokastiske variable/sandsynlighedsfordelinger
- Anvende forskellige dataindsamlingsmetoder
- Opstille punkt- og konfidensintervaller og fortolke disse
- Undersøge for ens middelværdier ud fra hypotesetest og konfidensinterval i form af ensidig variansanalyse

Den studerende skal opnå kompetencer til:

- Selvstændigt med afsæt i sandsynlighedsteorien at vurdere konkrete opgaver i den finansielle sektor
- At kunne vurdere beskrivende statistik over markedsmæssige problemstillinger
- At kunne vurdere anvendte dataindsamlingsmetoder

2.2.2 Prøver

Prøven i det valgfrie element Videregående statistik er beskrevet under afsnittet om prøver på finansøkonomstudiet.

3. Retningslinjer for praktikkens gennemførelse

Virksomhedspraktikken forventes gennemført i en virksomhed tilknyttet den finansielle sektor eller en privat eller offentlig virksomheds økonomiafdeling.

I virksomhedspraktikken tildeles den studerende en praktikvejleder fra uddannelsen og en kontaktperson i virksomheden. Virksomheden og den studerende fastlægger i fællesskab mål for den studerendes læringsudbytte af praktikperioden, som efterfølgende er retningsgivende for virksomhedens tilrettelæggelse af den studerendes arbejde.

Praktikperioden afsluttes med en skriftlig eksamen. Se også afsnittet omkring beskrivelse af uddannelsens eksaminer.

Virksomhedspraktikken er som udgangspunkt at sidestille med et almindeligt job med de krav til indsats, engagement og fleksibilitet, som den færdiguddannede finansøkonom må forventes at møde i sit første job.

3.1 Krav til de involverede parter

3.1.1 Ansvar- og opgavefordeling i forbindelse med praktik er som følger:

En elektronisk aftale godkendt af den studerende, praktikstedet og vejlederen danner grundlag for praktikkens gennemførelse.

3.1.2 Den studerende

Det er den studerendes eget ansvar at gennemføre processen frem til underskrivelse af praktikaftale med en virksomhed. Den studerende støttes i denne proces af akademiet på en række forskellige måder, som det fremgår af nedenstående.

Den studerende har under praktikken selv ansvar for at bidrage til, at læringsmålene nås.

Ved misforhold under praktikken er det den studerendes ansvar at orientere udbuddet om dette, så der kan arbejdes på at finde en løsning.

3.1.3 Praktikvejleder

Praktikvejlederen har til ansvar at introducere praktikken. Ligeledes har vejlederen også ansvar for at indsamle og godkende, at praktik i egen virksomhed – og praktik-aftalerne i deres udformning lægger op til en praktikperiode, hvorigennem læringsmålene kan nås.

Studerende, der får den alternative praktik godkendt vil få tildelt en praktikvejleder som vejleder den studerende gennem hele praktikprocessen bl.a. i forbindelse med det faglige indhold af praktikken samt om opstilling af læringsmål.

3.1.4 Karrierecentret

Karrierecenteret koordinerer udarbejdelse af praktikkontrakter og sikrer at disse godkendes af alle involverede parter. Desuden afholder karrierecentret kurser i at skrive ansøgninger og CV og centret hjælper og støtter de studerende, der gennemfører praktik i egen virksomhed.

3.1.5 Praktikstedet

Der er krav til de virksomheder, der indgår en praktikaftale. Kravene til virksomheder omfatter vejledningsforhold og arbejdsopgavernes natur og praktikopholdet i en virksomhed vil følge erhvervsakademiets praktikkoncept med hensyn til opfølgning og evaluering.

4. Udlandsophold

Der er gode muligheder for at gennemføre et semester i udlandet, enten som studerende på 3. semester på en udenlandsk uddannelsesinstitution eller gennemføre praktikopholdet på 4. semester i en virksomhed i udlandet.

Uddannelsesinstitutionens internationale afdeling vil være behjælpelig med yderligere information om mulighederne. Institutionen skal godkende aftalen inden udlandsopholdet påbegyndes for, at den studerende kan få merit.

5. Skriftlige opgaver og projekter

På uddannelsen er der en række obligatoriske opgaver i form af projekter, individuelle eller gruppebaserede afleveringer, case fremlæggelser, konkurrencer m.v., der skal godkendes for at kunne indstille sig til eksamen i slutningen semestrene. Se efterfølgende oversigt.

Der er til alle projekter udarbejdet retningslinjer samt konsekvenserne af, ikke at få dem godkendt.

For at blive indstillet til eksamen på et semester skal alle obligatoriske opgaver i øvrigt være afleveret og godkendt:

Institutionsdelen Finansøkonom 2015-17

	Obligatorisk opgave	Indhold
1. semester	Opstartsprojekt	De studerende arbejder i grupper på en præsentation af en del af den finansielle sektor. Grupperne præsentere for klassen.
	Matematik-test	De studerende skal gennemføre en elektronisk M/C test i deres matematikfærdigheder. De studerende, der ikke opnår mindst 50% rigtige besvarelser, skal følge Matematik Cafeen, som er en workshop, der skal opkvalificere de studerendes færdigheder i matematik.
	Temadage og projekter i Finansiel Markeder og Rådgivning	Der er en række temadage om følgende 3 emner: Forsikring Indlån og Pension Udlån og kreditvurdering Deltagelse i temadagene samt løsning af de tilhørende opgaver/projekter er obligatorisk.
	Semesterprøven	Semesterprøven er en prøve, der er fordelt over 3 * 2 timer i fagene Samfundsøkonomi, Erhvervsøkonomi og Erhvervsjura. Prøven skal give de studerende mulighed for at afprøve eksamensformen for 1. eksterne eksamen. De studerende skal bestå samlet. De fag, som ikke er bestået, skal tages om såfremt de studerende ikke er bestået samlet.
2. semester	Financial English	Der gennemføres et online kursus i Financial English for at styrke de studerendes engelskfærdigheder i forhold til specifikke fagtermer. Forløbet afsluttes med en online test som skal beståes.
	International Uge	De studerende skal deltage i skolens International Business Week, hvor en række udenlandske studerende også deltager. De studerende arbejder på et projekt, der tager udgangspunkt i en problemstilling, der er relateret til økonomi/finans.

	Studietursprojektet	Alle studerende, uanset om de deltager i en studietur eller ej, skal udarbejde et projekt, der inddrager internationale vinkler på den finansielle sektor.
	Prøveeksamen 1. eksterne	Prøveeksamen i 1. eksterne eksamen afvikles efter samme princip som selve eksamen. Deltagelse er obligatorisk.
	Prøveeksamen 2. interne	Prøveeksamen i 2. interne eksamen afvikles klassevist. De studerende får et antal dage før prøveeksamen afvikles, udleveret 2 eksamenslignende spørgsmål, som de skal forberede hjemmefra. På klassen bliver 2 studerende udtrukket til at gennemføre den mundtlige del af prøveeksamen.
	Temadage og projekter i finansielle markeder og rådgivning	Der arbejdes med handel med fast ejendom og investering. Deltagelse og løsning af de stillede opgaver er obligatorisk.
3. semester	Prøveeksamen statistik 5. interne eksamen	Prøveeksamen i 5. interne eksamen afvikles efter samme princip som selve eksamen. Deltagelse er obligatorisk.
	Innovationsprojekt	Innovationsprojekt, hvor den studerende med udgangspunkt i en virksomhedspræsentation skal anbefale en række innovative tiltag.
	Kreditvurdering og Erhvervskunderådgivning	Opgaver stillet i forbindelse med temaet.

Der vil desuden på hvert semester være en række obligatoriske opgaver/projekter som er tilknyttet de enkelte fag. Disse er tilgængelige og oplyst ved semesterstart.

5.1 Særlige prøvevilkår

Studerende kan, hvor det er begrundet i fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, søge om tilladelse til at få ekstra eksaminationstid m.v. Ansøgning skal indgives til uddannelsen senest 4 uger før eksamen afvikles. Der kan dispenseres fra ansøgningsfristen ved pludselig opståede helbredsmæssige problemer.

Der arbejdes i studieordningen med i alt 3 forskellige prøveformer:

- Eksterne prøver. Disse er landsdækkende. Bedømmes af eksaminator samt en eller flere beskikkede censorer.

- Interne prøver i obligatoriske uddannelseselementer. Disse er landsdækkende. Bedømmes af en eller flere undervisere eller branchefolk.
- Interne prøver i valgfag. Disse er institutionsspecifikke. Bedømmes af en eller flere undervisere eller branchefolk.

Alle prøver aflægges i den førstkommende eksamenstermin efter undervisningens afslutning. De studerende har ret til 3 eksamensforsøg pr. eksamen. Alle prøver skal bestås. Beståede prøver kan ikke tages om.

Afmelding fra eksamen skal aftales med uddannelseschefen og kan kun accepteres i særlige tilfælde og med gyldig dokumentation.

Såfremt en gyldig afmelding til eksamen ikke forefindes, betragtes eksamen, med hensyn til antallet af eksamensforsøg, som påbegyndt.

5.2 Syge- og omprøver

En studerende, der har været forhindret i at gennemføre en eksamen på grund af dokumenteret sygdom eller af anden uforudseelig grund, får mulighed for at aflægge (syge)eksamen snarest muligt. Sygdom skal dokumenteres ved lægeattest. Institutionen skal senest have modtaget lægeattest tre hverdage efter prøvens afholdelse. Den studerende skal selv afholde udgiften til lægeattest. Dokumenteres sygdom ikke efter ovenstående regler, har den studerende brugt et eksamensforsøg.

Kan de obligatoriske opgaver ikke godkendes, skal den studerende udarbejde en erstatningsopgave. Erstatningsopgaven tæller som et eksamensforsøg og den studerende kan deltage i re-eksamen i den samme eksamenstermin. Udebliver en studerende fra eksamen uden gyldig grund (sygdom etc.), har den studerende ikke ret til re-eksamen i samme termin. Uddannelsesinstitutionen kan dispensere for dette.

5.3 Hjælpemidler til eksamen

I forbindelse med skriftlige eksaminer og prøver, må den studerende anvende bøger og materialer udleveret/brugt i undervisningen, egne noter, supplerende materialer, intranet (Black Board), usb-pen eller lignende. Den studerende har ikke adgang til at medbringe eller anvende hjælpemidler der muliggør dialog og kommunikation med andre fx bluetooth, mobiltelefon samt øvrigt kommunikationsudstyr med mindre andet udtrykkeligt fremgår af eksamensopgaven/vejledningen.

5.4 Afsluttende eksamensprojekt

For beskrivelse af det afsluttende eksamensprojekt henvises til fællesdelen afsnit 5.

5.5 Eksamenssnyd

5.5.1 Forstyrrende adfærd og snyd til eksamen

Det vil blive betragtet som eksamenssnyd hvis eksaminanden i forbindelse med eksamen

- Modtager "ikke tilladt" hjælp
- Hjælper en anden eksaminand med besvarelsen

- Gør brug af ikke "tilladte hjælpemidler"

Når en eksamensbesvarelse afleveres, skal eksaminanden ved underskrift bekræfte at besvarelsen er udarbejdet uden hjælp af nogen art. Underskriften kan være digital.

5.5.2 Plagiat

Plagiat betragtes som snyd hvis det findes i det afleverede materiale. Nedenstående situationer er at betragte som plagiat:

- Skrevet materiale som tidligere er afleveret til bedømmelse, f.eks. materiale som indgår i et bachelorprojekt, i obligatoriske opgaver eller i andre eksamensbesvarelser
- Skrevet materiale som skal bruges til eller har været brugt i forbindelse med mundtlig eksamen.

5.5.3 Hvornår betragtes en aflevering som plagiat?

En aflevering eller dele af denne betragtes som plagiat når en studerende forsøger at give et indtryk af at en idé, en tekst, et layout, etc. er udarbejdet af den studerende selv uden at dette er tilfældet. Det betragtes som plagiat hvis en opgave eller en besvarelse helt eller delvist er produceret af den studerende hvis opgaven/besvarelsen:

1. Indeholder identisk eller næsten identisk gentagelse af andres arbejde uden at dette klart fremgår ved f.eks. brug af anførselstegn, skråskrift, samt en klar indikation af hvorfra teksten er taget (litteratur referencer inklusive side nr. eller lignende).

2. Indeholder væsentlige afsnit hvor ordvalget er tæt på andre udgivelser (uden reference således at det er åbenbart, at det ikke er skrevet af den studerende).

3. Indeholder ord eller sætninger fra andre uden reference

4. Genbruge tekst eller idéer fra andre opgaver som den studerende har udarbejdet uden reference.

5.5.4 Forstyrrende adfærd under prøver og eksamen

IBA har myndighed til at bortvise en eksaminand fra eksamen, hvis denne udviser forstyrrende adfærd, f.eks. hvis den studerende optræder støjende eller på anden måde bryder IBAs adfærdsregler i forbindelse med en eksamen. Ved mindre alvorlige episoder giver IBA først en advarsel. Eksamensvagterne rapporterer episoden til den pågældende uddannelseschef.

Rapportering skal finde sted umiddelbart efter episoden har fundet sted. Der skal foreligge en skriftlig beskrivelse af episoden. Beskrivelsen skal indeholde en identifikation af den pågældende eksaminand samt en beskrivelse af hændelsesforløbet. Evt. dokumentation skal vedlægges som bilag. Hvis der er tale om en gentagelse skal dette nævnes I rapporten. Vedr. sanktioner for forseelsen henvises der til afsnit 5.5.5. og 5.5.6.

5.5.5 Procedurer og sanktioner for eksamenssnyd og forstyrrende adfærd

Hvem kan rapportere om eksamenssnyd?

Alle som har en mistanke om der foregår eksamenssnyd er forpligtigede til at undersøge om der foregår snyd og kan mistanken ikke afvises at rapportere det til uddannelseschefen.

Rapportering

Hvis mistanken om eksamenssnyd er bestyrket eller bekræftet så har eksaminator eller censor pligt til at rapportere dette skriftligt til uddannelseschefen. På samme tidspunkt skal eksaminanden informeres om at episoden er rapporteret som eksamenssnyd til IBA. Hvis opgaven ikke er bedømt på rapporteringstidspunktet skal opgaven ikke bedømmes og dette skal klart stå på karakterbladet.

Uddannelseschefen

Når uddannelseschefen modtager rapportering om eksamenssnyd til en eksamen skal uddannelseschefen vurdere om rapporten skal afvises eller om rapporten skal tages til efterretning og episoden skal behandles.

Hvis der besluttes at sagsbehandlingen skal fortsætte, er uddannelseschefen ansvarlig for at indsamle materiale og dokumentation som kan belyse episoden, samt at invitere eksaminanden til et møde, hvor eksaminanden har mulighed for at forklare og kommentere på rapporten.

Eksaminanden skal modtage en kopi af rapporten sammen med mødeindkaldelsen. Mødeindkaldelsen skal informere om formålet med mødet og oplyse at den studerende har mulighed for at medbringe en bisidder til mødet. Bisidderen har lov til at rådgive eksaminanden ved mødet; men må ikke deltage i dialogen. Hvis det ikke er muligt at arrangere et personligt møde kan kommunikationen foregå skriftligt.

Hvis uddannelseschefen beslutter ikke at forfølge sagen vil opgaven blive vurderet og karakteren vil blive givet efter de sædvanlige regler for karaktergivning.

5.5.6 Sanktioner

På baggrund af rapporten og mødet om hvorvidt der er tale om eksamenssnyd eller ej beslutter uddannelseschefen hvilken sanktion eller straf eksaminanden skal have. Uddannelseschefen kan kun beslutte sig for straf hvis det er hævet over enhver tvivl at der foregået eksamenssnyd.

Såfremt der er tale om at bortvisning fra IBA skal sagen forelægges rektor, som tager den endelige beslutning. I alle andre tilfælde er det uddannelseschefen der beslutter hvilke sanktioner der skal iværksættes.

Den studerende informeres om afgørelsen. Der sendes en kopi af afgørelsen til den person som rapporterede hændelsen, til studievejlederen og der lægges en kopi i den studerendes sagsarkiv.

5.5.7 Typer af sanktioner

Hvis eksamenssnyd er bevist kan en af følgende sanktioner bruges:

- **Advarsel**
  Skriftlig eller mundlig advarsel for at bryde IBAs regler.

- **Udelukkelse fra eksamen**
  Eksamensforsøget bliver registreret ej fremmødt. Eksamensforsøget tæller som et forsøg

- **Annullering af rapporten eller opgaven**
  Annulleringen vedrører den opgave hvor eksamenssnyd er opdaget. Annullering kan gennemføres selv om der er givet karakter for opgaven og det vil blive noteret at den studerende ikke har bestået opgaven. Gentagelse ved et nyt eksamensforsøg betyder at den studerende udelukkes fra uddannelsen.

- **Permanent eller tidsbestemt udelukkelse fra uddannelsen**
  Hvis der er tale om alvorlige tilfælde eller om gentagende tilfælde af eksamenssnyd vil den studerende blive bortvist fra uddannelsen og IBA permanent eller ui en tidsbegrænset periode. Permanent udelukkelse betyder at den studerende bliver borvist fra alle aktiviteter hos IBA, herunder undervisning og eksamen. Bortvisning i en tidsbegrænset periode betyder a at den studerende bliver borvist fra alle aktiviteter hos IBA, herunder undervisning og eksamen i en fastsat periode. Efter periodens ophør vil den studerende automatisk indtræde i uddannelsen igen. Den midlertidige bortvisning vil blive noteret i den studerendes sagsakter.

Såfremt episoden er et brud med dansk lovgivning vil den udover IBAs sanktioner blive meldt til politiet.

5.6 Klageadgang

Klager over forhold ved prøver indgives individuelt af den studerende til IBA (uddannelseschefen/-lederen). Ud over BEK nr. 1519 af 16/12/2013 findes reglerne om klageadgang på Censorformandskabets sekretariat. Klagen skal være skriftlig og begrundet.

Klagen indgives senest 2 uger efter, at bedømmelsen af prøven er bekendtgjort på sædvanlig måde.

Til brug for klagesagen skal den studerende have udleveret en kopi af den stillede opgave og ved prøver med skriftlig besvarelse tillige kopi af egen opgavebesvarelse

Den studerende kan fortsætte uddannelsen under klagesagens behandling bortset fra, hvor andet er fastsat i bekendtgørelse eller i henhold til bekendtgørelse.

Klagen kan vedrøre

Eksaminationsgrundlaget, herunder prøvespørgsmål, opgaver og lignende, samt dets forhold til uddannelsens mål og krav,

Prøveforløbet eller

Bedømmelsen.

Uddannelsens daglige leder forelægger straks klagen for de oprindelige bedømmere, der har en frist på normalt 2 uger til at afgive en udtalelse. Bedømmerne skal udtale sig om de faglige spørgsmål i klagen. Klageren skal have lejlighed til at kommentere udtalelserne inden for en frist af normalt 1 uge.

Uddannelseschefen afgør klagen på grundlag af bedømmernes faglige udtalelse og klagerens kommentarer til udtalelsen. Afgørelsen, der skal være skriftlig og begrundet, kan gå ud på

1) en ny bedømmelse (ombedømmelse), dog ikke ved mundtlige prøver,

2) tilbud om ny prøve (omprøve) eller

3) at klageren ikke får medhold i klagen.

Kun når bedømmerne er enige om det, kan skolens afgørelse gå ud på, at klageren ikke får medhold.

IBA skal straks give klageren og bedømmerne meddelelse om afgørelsen.

Til omprøve og ombedømmelse udpeges nye bedømmere. Ombedømmelse eller omprøve skal finde sted snarest muligt. Omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter. Accepteres tilbud om omprøve som resultat af klagen, og bevis er udstedt, skal skolen inddrage beviset indtil bedømmelsen foreligger og eventuelt udstede et nyt.

5.6.1 Anke af afgørelse i de videregående uddannelser

IBA's afgørelse vedrørende faglige spørgsmål, kan af klageren indbringes for et af skolen nedsat ankenævn, der træffer afgørelse. Klageren indgiver anken til IBA. Anken skal være skriftlig og begrundet. Anken skal indgives senest 2 uger efter, at klageren er gjort bekendt med skolens afgørelse.

IBA nedsætter et ankenævn hurtigst muligt efter indgivelse af en anke. Nævnet består af to beskikkede censorer, en eksaminationsberettiget lærer og en studerende inden for fagområdet.

Censorformanden fra censorsekretariatet udpeger de to censorer. Censorformanden udpeger en af censorerne som formand for nævnet. Censorformanden kan udpege sig selv som censor eller som formand.

IBA udpeger den eksaminationsberettigede lærer og den studerende.

For at ankenævnet kan være beslutningsdygtigt, skal alle nævnets medlemmer deltage i nævnets drøftelse og alle sagens akter være fremsendt til alle medlemmer. Drøftelsen kan foregå skriftligt, herunder elektronisk, hvis der er enighed blandt nævnets medlemmer om skriftlig behandling. Kan der ikke opnås enighed i ankenævnet, afsluttes drøftelsen ved et møde, hvor alle nævnets medlemmer skal være til stede. Afsluttes drøftelsen med afstemning, og der er stemmelighed, er formandens stemme udslagsgivende.

Ankenævnets afgørelse, der skal være skriftlig og begrundet, kan gå ud på

1) en ombedømmelse ved nye bedømmere,

2) tilbud om omprøve ved nye bedømmere eller,

3) at klageren ikke får medhold i anken.

Ankenævnets afgørelse meddeles IBA snarest muligt og ved vintereksamen senest 2 måneder og ved sommereksamen senest 3 måneder efter, at anken er indgivet til institutionen. Kan anken ikke behandles inden for denne frist, skal IBA hurtigst muligt underrette klageren herom med angivelse af begrundelsen herfor og oplysning om, hvornår anken forventes færdigbehandlet. IBA giver hurtigst muligt klageren meddelelse om og bedømmerne kopi af afgørelsen.

6. Anvendte undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen tager udgangspunkt i relevant erhvervspraksis, og kobler praksis og teori. Der inddrages problemstillinger fra de forskellige typer af virksomheder inden for den finansielle sektor. Desuden arbejdes der med økonomistyring i private og offentlige virksomheder.

Undervisningen vil blive tilrettelagt varieret. Dette sker bl.a. gennem holdundervisning, forelæsninger, projektarbejder, tværfaglige cases, temaarbejder, gæsteforelæsninger og virksomhedsbesøg. De forskellige indlæringsformer vil ud, over det faglige indhold, også udvikle den studerendes evne til både at arbejde selvstændigt og at samarbejde med andre.

Undervisningen kan tilrettelægges, så fremmedsprog indgår i form af undervisningsmateriale og i undervisningen. Derudover understøtter undervisningen udviklingen af den studerendes IKT-kompetencer ved inddragelse af relevante elektroniske materialer og platforme.

6.1 Retningslinjer for differentieret undervisning i uddannelsesforløbet

Der afholdes ikke differentieret undervisning i forløbet. Evt. hensyntagen til handicap og lignede vil finde sted i forbindelse med prøver og obligatoriske opgaver.

7. Merit

7.1 Meritoverførsel

Institutionen kan godkende, at bestående uddannelseselementer eller dele heraf bestået ved en anden institution, ækvivalerer tilsvarende uddannelseselementer eller dele heraf i nærværende studieordning. Hvis det pågældende uddannelseselement er bedømt efter 7-trins-skalaen ved den institution, hvor prøven er aflagt, og ækvivalerer et helt kerneområde i nærværende studieordning, overføres karakteren. I alle andre tilfælde overføres bedømmelsen som "bestået" og indgår ikke i beregning af karaktergennemsnittet.

Institutionen kan godkende, at bestående uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelse træder i stedet for uddannelseselementer, der er omfattet af denne studieordning. Ved godkendelse heraf anses uddannelseselementet for gennemført, hvis det er bestået efter reglerne om den pågældende uddannelse. Bedømmelsen overføres som "bestået".

7.2 Meritstuderende

Institutionen kan godkende, at studerende fra andre videregående uddannelser følger dele af uddannelsen og aflægger prøve efter gældende retningslinjer. Det er en forudsætning, at det er et godkendt led i deres egen uddannelse.

8. Studieaktivitet

For at uddannelsens læringsmål/-udbytte kan nås, er der til visse studieelementer tilknyttet en deltagelsespligt, i form af fx.

- aflevering/fremlæggelse af opgaver/projekter og
- mødepligt i form af fysisk tilstedeværelse

Før den studerende kan aflægge en eksamen eller prøve, skal de aktiviteter på semestret som er omfattet af deltagelsespligt (obligatoriske aktiviteter) være godkendt.

Hvis deltagelsespligten ikke opfyldes og det er et forudsætningskrav for en prøven, ligestilles den manglende opfyldelse med udeblivelse fra prøven, og den studerende har brugt et prøveforsøg.

De obligatoriske aktiviteter betragtes ikke som prøve eller eksamen, men som en del af læringsprocessen, der skal dokumentere, at den studerende er studieaktiv.

8.1 Kriterier for vurdering af studieaktivitet

Der er mødepligt i henhold til beskrivelserne af de bundne forudsætninger.

Registrering af fremmøde til undervisningen finder sted og indgår i skolens vurdering af den studerendes studieaktivitet. Det forventes at de studerende deltager i minimum 75% af de skemalagte lektioner.

Ved manglende studieaktivitet indkaldes den studerende til samtale med studievejleder og/eller uddannelses chef, og manglende studieaktivitet/fremmøde kan føre til udelukkelse fra uddannelsen.

9. Fremmedsprog

Langt den overvejende del af litteraturen er på dansk, men det må forventes at enkelte uddannelseselementer helt eller delvist vil foregå på engelsk.

10. Dispensationsregler

Erhvervsakademiet kan, når det findes begrundet i usædvanlige forhold, dispensere fra de regler i studieordningen, der alene er fastsat af institutionen.

11. Ikrafttrædelsesbestemmelser

Studieordning træder i kraft med virkning for studerende, der påbegynder studiet pr. 1. september 2014.

12. Henvisning til gældende retsregler

For uddannelsen gælder seneste version af følgende love og bekendtgørelser:

- LBK nr. 214 af 27/02/2013: Bekendtgørelse af lov om Erhvervsakademier for videregående uddannelser
- LBK nr. 467 af 08/05/2013: Bekendtgørelse af lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser (LEP-loven).
- BEK nr. 1521 af 16/12/2013: Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser (LEP-bekendtgørelsen).
- BEK nr. 1519 af 16/12/2013: Bekendtgørelse om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser
- BEK nr. 223 af 11/03/2014: Bekendtgørelse om adgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser
- BEK nr. 262 af 20/03/2007: Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse
- BEK nr 555 af 29/05/2013: Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for finansområdet

Bekendtgørelser og love kan findes på www.retsinfo.dk